

Mossèn Isidre Boyó i Maré, poeta i vicari.

RESUM

Recull de l'obra poètica del prevere Isidre Boyó Mare, de Vimbodí, religiós, amant de l'agricultura, atent i interessat per la quotidianitat i els esdeveniments dels seus convilatans i amics.

El text conté una biografia, un comentari de la temàtica dels poemes i la recopilació de la seva producció literària agrupada en els següents apartats: religiosos, dedicatòries a familiars i amistats, institucionals, agricultura, temàtica diversa, burlescos.

RESUMEN

Recopilación de la obra poética de Mn. Isidre Boyó Mare, de Vimbodí, amante de la agricultura, atento y interesado por la cotidianidad y los sucesos importantes de sus convecinos y amigos.

El texto contiene una biografía, un comentario de la temàtica de los poemes y la totalidad de la producción literaria agrupada en los siguientes apartados: religiosos, dedicatorias a familiares y amigos, institucionales, agricultura, temàtica diversa, burlescos.

ABSTRACT

Collection of poems written by Father Isidre Boyó i Maré, a priest born in a village of Tarragona named Vimbodí, who was a passionate of agriculture and an observant person with a keen awareness of the daily matters of life and of the events affecting his neighbours and friends.

The text contains a biography, comments on the subjects of his poems and a compilation of his literary production distributed in the following groups: religious poems, poems dedicated to relatives and friends, poems dedicated to institutions and poems on agriculture and miscellaneous subjects and, finally, those of a more humorous nature.

Paraules clau: Vimbodí, poesia, misticisme, quotidianitat, amiatat, paisatge

Palabras clave: Vimbodí, poesía, misticisme, cotidianidad, amiatat, paisatge

Keywords: Vimbodí, poetry, mysticism, everyday life, friendship, landscape

Ramon Setó Vallverdú (Vimbodí, 1955), Diplomant en professorat d'EGB i Llicenciat en llengua i literatura catalanes. Professionalment s'ha dedicat a l'ensenyament, ha estat cap d'estudis d'un centre d'ensenyament primari i director d'un centre d'ensenyament secundari. Ex-president de l'Associació Cultural de Vila-seca, membre fundador i ex-president de la colla castellera Xiquets de Vila-seca. En l'actualitat és membre de la Secció de lletres de l'Agrupació Cultural de Vila-seca. Coautor d'un article sobre la Llegenda del rescat de les cent donzelles o Llegenda del rescat de Sant Esteve, en procés de publicació conjunta per l'Agrupació Cultural i la URV.

Mossén Isidre Boyó i Maré, poeta i vicari.

Ramon Setó i Vallverdú

*rsetovall@gmail.com

Justificació

El meu interès pel personatge es deu a dues motivacions que es reforcen entre elles. La primera rau en evidents raons familiars: la meva àvia, Maria Albes Boyó, era neboda de mossèn Isidre i en parlava amb veritable devoció; ella l'anomenava el "*Senyor Oncle*", amb una pronunciació ben especial que marcava la erra de senyor i la lligava amb oncle, de tal manera que esdevenia un únic mot "*senyoroncle*". A casa, doncs, vam sentir recitar alguns dels seus poemes i hi he trobat alguns dels seus escrits en llibretes, fulls solts o enmig d'algun llibre. L'altra font d'informació és el BUTLLETÍ CULTURAL VIMBODÍ de l'agost del 1931 que li va dedicar vuit pàgines; a més dels poemes en làpides funeràries o en les rajoletes de la Font de Nerola.

L'altra motivació ha estat que, anys enrere, vaig trobar gent de Vimbodí que el recordava a través dels seus poemes o d'alguna anècdota que mantenia en la memòria. Els dos ímputs citats són impulsors de l'interès pel personatge.

Ja a l'avançada, demano disculpes perquè no sempre vaig anotar les persones que em van proporcionar els poemes; i per no pecar d'omissió no les citaré detalladament. Gràcies a elles i als documents escrits he pogut recuperar part de la seva producció; el meu sincer agraïment a totes elles.

*Sóc poeta i sóc vicari,
a les tardes, pastoret;
de tot l'any sóc propietari,
i al cap del mes faig net*

Amb la quarteta anterior s'autodefinia Isidre Boyó i Maré que va néixer a Vimbodí el 6 de desembre de 1867; fou el segon fill d'Isidre Boyó Sesplugues i Maria Maré Miró, ambdós també vimbodinencs. Suposem que els primers anys de la seva vida van transcórrer paral·lels als de qualsevol nen de la seva edat en un ambient pagès i franc, de poble.

Va ingressar al Seminari de l'ajut econòmic dels propietaris eclesiàstics. Allí destacava per la satírica i religiosa, cosa que el companys. Explicava també la d'estudiar amb llibres deixats o que l'economia familiar no era qualificacions acadèmiques eren el llistat d'estudiants mencionats *Arzobispado de Tarragona* per les consten els bons resultats en els Seminari.

El 13 de març de 1891 les primeres ordes eclesiàstiques sacerdot, juntament amb els caràcter mental va fer que i no rebés l'orde sacerdotal fins Isidre tenia episodis de gran

relacionats amb les creences religioses; cosa que contrasta amb la imatge d'home eixerit, humorístic i de resposta àgil, tal com es desprèn d'alguns dels seus poemes i alguna anècdota. Una d'elles es refereix a la pregunta maliciosa que li van fer uns convilatans a l'estació de tren quan, assenyalant el Tossal, li van dir que ja que ell entenia de matemàtiques, a veure si sabia quants cabassos de terra calien per arribar dalt del Tossal; ell ràpidament contestà que, si el cabàs fos suficientment gran, amb un n'hi hauria prou.

El fet és que, després del període d'internament al centre sanitari, va retornar a Vimbodí i al Seminari. El 7 d'agost de 1900, amb 33 anys, torna a sol·licitar l'admissió al presbiterat.

En aquest cas, a banda dels habituals testimonis del mateix poble, el rector, i professorat; consta també una certificació mèdica del doctor Jacinto Miquel Felip que acredita que es troba completament guarit de la Lipèmanía (tristesia vaga, profunda i permanent) que l'afectava. Els testimonis vimbodinencs als quals s'ha demanat informació són: Josep Gili Forès (fuster), Antonio Ferré Òdena (pagès), Joan Güell Arbós (pagès) i Antonio Gili Mestres (fuster); en aquests testimoniatges s'especifica que està curat de la seva malaltia mental. Pel que fa al professorat del Seminari, es reconeix la bona aptitud, que ha exercit de diaca, que ha complert les obligacions religioses. S'adjunta també una certificació de qualificacions acadèmiques.

Tarragona, possiblement amb de Riudabella, per cursar estudis seva facilitat per a la poesia feia ben popular entre els seva neboda que sovint havia d'altres companys més grans ja molt forta. Això no obstant, les molt bones i sovint apareix en al *Boletín Eclesiástico del* seves bones notes i igualment certificats expedits des del

presenta la petició per a rebre i al 1893 havia de ser ordenat seus companys. Una malaltia de estigués ingressat en un sanatori el 1900. Sembla ser que mossèn malenconia i angoixa, sovint

Efectivament, Isidre Boyó aconsegueix el seu somni i ja és sacerdot. Aviat és nomenat coadjutor de la parròquia de Vimbodí on va transcórrer tota la seva vida sacerdotal. Podem suposar que un cop ja ordenat, va tenir un llarg període de vida tranquil·la dedicada als afers eclesiàstics, als amics i convilatans, a la poesia i a l'agricultura. Aquests quatre vessants són definitoris del seu tarannà vital i els trobem íntimament enllaçats en els seus poemes.

Un altre element important en la seva vida va ser l'estreta relació amb Riudabella, tal com es desprèn dels poemes, com de la correspondència que ens ha arribat. Sembla ser que els propietaris de Riudabella, com ja s'ha dit, van ajudar econòmicament en els estudis de Mn. Isidre; per altra banda, com a vicari, oficiava la missa a la capella del castell. A més dels Goigs a la Mare de Déu de l'Ametller, són nombroses les composicions laudatòries referides als senyors de Riudabella i al Convent de les Germanes Carmelites que van fundar.

L'interès i l'estima a l'agricultura queda ben palès en els diferents "Brindis" que es conserven de trobades de diverses associacions de productors i propietaris; en aquests demostra coneixement de la situació dels viticultors, de la problemàtica de la fil·loxera i defensa amb vehemència la qualitat dels vins de la Conca. Era subscriptor i col·laborador de revistes agrícoles, entre elles "La Revista Vinícola y de Agricultura" de Zaragoza.

També figura en els anuaris del "Instituto Agrícola Catalán de San Isidro" com a soci corresponsal l'any 1909 i el 1915, que són els que hem pogut localitzar.

En aquest sentit, no hem d'oblidar que ell també es definia com a propietari. Era coneguda la imatge de Mn. Isidre i les seves cabretes passejant per la Font del Boyó on hi havia terrenys propietat de la família.

Per altra banda era una persona que sempre ajudava els altres; la seva neboda recordava com tothom que trucava a casa seva a demanar un cop de mà, no marxava mai de buit. Molts dels seus poemes estan dedicats a diverses situacions vitals dels amics i coneguts.

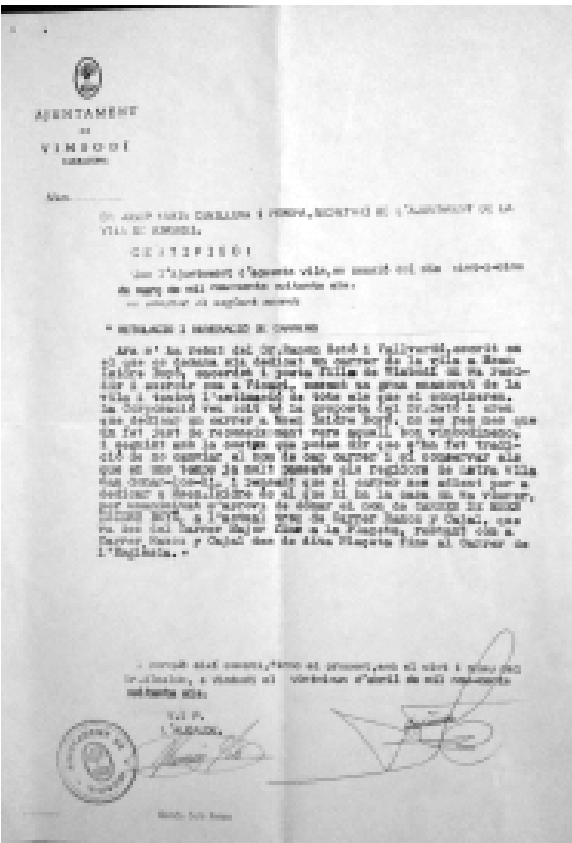
Això deia el "Butlletí Cultural" de Vimbodí en l'article d'homenatge citat anteriorment: *"Vimbodí l'estimava. I per què no? Després de complir de manera exemplar el zel apostòlic, esmerçava les seves energies en pro de l'agricultura..."* "La seva popularitat no cal pas que ens esforcem a demostrar-la, car tothom de Vimbodí i dels seus contorns coneixia a Mossèn Isidre." Ens trobem, doncs, amb una persona arrelada i lliurada al seu poble que porta una vida senzilla i que està present en els esdeveniments especials i en la vida quotidiana de la comunitat.

No obstant, la malaltia que havia patit es torna a manifestar i Mn. Isidre recau en episodis d'aïllament i depressió que fins i tot fan témer per la seva vida a la família i al metge, Samuel Manzano. Llavors va una temporada a Alcover, on viu una germana, per intentar una millora de la seva salut. Com que no es produeix, els metges i el propi alcalde del Vimbodí aconsellen l'internament a l'Institut Pere Mata de Reus. El març de 1926 hi ingressa amb el diagnòstic de "melancolia angustiosa crònica".

Durant l'estada a Pere Mata, rep sovint visites dels familiars i altres vimbodincens, cosa que encara el deixava més angoixat.

Finalment, l'1 de juliol de 1931, mor al mateix institut a causa d'un procés cancerigen hepàtic a l'edat de 62 anys; és enterrat al cementiri reusenc.

Com a addenda a aquesta aproximació biogràfica de Mn. Isidre, desitjo fer palès el meu agraïment, i el de tota la família, a la deferència de l'Ajuntament de la vila per dedicar un tram del carrer on va néixer al seu nom. El març de 1986 vaig adreçar una carta sol·licitant-ho i el 25 del mateix mes es va materialitzar l'acord, essent alcalde el Sr. Ramon Solé. Moltes gràcies.

Poesia de mossèn Isidre Boyó i Maré

A l'hora d'examinar la producció poètica de mossèn Isidre em fixaré principalment en la temàtica i d'una manera molt superficial en la llengua i la tècnica literària. Amb aquest objectiu, he agrupat la producció en sis eixos sobre els quals gira el món poètic del nostre autor. Val a dir que també hi ha conservats escrits en prosa, la majoria fragmentats i de temàtica religiosa, però que aquí no tindrem en compte.

No tenim data de la majoria de poemes, només d'aquells que l'expliciten en el propi document; penso, però, que són del període que va des de la seva ordenació sacerdotal (1900), fins que va tornar a estar ingressat, a Reus (1926). Anterior a aquest període, només he trobat el poema dedicat a la primera missa de mossèn Francisco Miquel, celebrada a Vimbodí el 31 de maig de 1891. Potser els poemes burlescos també podrien ser d'una etapa anterior, però no en tinc la certesa.

Religiositat

Com no podia ser d'altra manera tractant-se d'un sacerdot, bona part del seu interès literari és de caire religiós. En aquest apartat hi trobem expressions de profund misticisme que aprofundeixen la unió amb Jesús, la seva passió, la necessitat del perdó i l'abandonament dels plaers mundans. És en aquesta temàtica religiosa on hem trobat la poesia de més calat i de més elaboració; prova d'això són les rectificacions i diferents versions en algunes d'elles.

Si en ti no pongo mis ojos,
de amor se muere mi alma.
.../...
.../...
Mirad la sacra cruz, llegó el momento.
Tiembla la tierra y de pesar suspira;
luto de sangre viste el firmamento.
.../...
Dios te llama, Dios te espera
Dios te llama con amor.
¿Por qué, infeliz, por qué, dime,
pretendes en tu locura
buscar paz y hallar ventura
en este mundo traïdor?
.../...

I també altres motius més populars:

Voreta, vora d'un riu
plantadet n'estava
un arbre molt alt
i de moltes rames.
.../...

Les flors són virtuts,
 les fulles són gràcies,
 lo riu és l'Església
 .../...

Els poemes marians formen un grup prou singular dins dels religiosos. Resulta curiós que no n'hi hagi cap dedicat específicament a la Mare de Déu dels Torrents o a l'ermita; en canvi sí que hi hagi uns goigs a la Mare de Déu de l'Ametller.

A les envistes de Riudabella, pel camí de la Piponeta, hi havia un gran ametller que tenia una imatge de la verge en el seu tronc, al costat hi havia un espai per reposar amb uns pedrissos.

En la revolta del 1936 la imatge i l'espai es van malmetre; actualment en resta un record dins del castell. Dels goigs se'n conserven uns d'estampats l'any 1923; la darrera edició és del 1984 a cura dels Gogistes de Tarragona i gràcies a l'impuls d'Alfons Alsamora. A part de les lloances a la Verge, pròpies de tots els goigs, hi ha referències a les partides del terme properes a l'indret:

.../...
 A fi de dar-vos més glòria
 prop d'aquest camí us triaren
 l'ametller de més història,
 .../...
 Vostra és tota aquesta terra
 fins cap dalt de la muntanya:
 la Mata, Plana i la Serra,
 els Corral Nous i Manganya;
 puix tota ella està posada
 sota el vostre gran poder.
 Sigueu la nostra advocada,
 Oh, Verge de l'Ametller!
 .../...

La resta de poemes marians són els relacionats amb el mes de maig. Anys enrere, el mes de maig, o el mes de les flors, l'església el dedicada a la Verge Maria; era costum que els infants fessin petits altars amb flors i també se'n feia a l'església on s'acudia a resar i a recitar poemes. Aquests poemes tenen un caire ben tendre i infantil, d'acord amb l'edat dels destinataris, alguns d'ells els he obtingut de la memòria dels qui els havien recitat.

Primavera riallera,
 que és bonic l'abril i el maig!
 A un bell jardí que en floria,
 oh, Maria, cada dia,
 vaig i vinc i vinc i vaig.
 .../...

De un pequeño jardincillo
que tengo, Virgen Maria,
quiero ofrecerte este día
una pequeñita flor.
.../...

Ya de mayo
la mañana
engalana
de verdor
mi huertecillo
que a una legua
de la Iglesia
tengo yo.
.../...

Dedicatòries a familiars i amistats

Conformen aquest apartat el ventall de composicions adreçades a diferents persones properes a l'autor per motius diversos: aniversari, celebració del sant, primera comunió, defunció d'algun familiar, epitafi, casament i altres.

Molts d'aquests poemes, per raons obvies, sí que estan datats. En ells trobem el poeta més fresc i espontani que traspua amistat i coneixença vers els seus convilatans:

Jo que em dic, nineta,
vostre nom d'amor,
Verge Moreneta,
català tresor,
rebeu la floreta,
la flor del meu cor

.../...
I n'estic molt més content
/i d'enhorabona val)
Perquè de l'Ajuntament
Et veig enguany "concejal".
.../...

¿Landelina pide un verso?
al momento Landelina.
Unido y como disperso
del nombre el ser se adivina:
.../...

.../...
 Als meus bons amics
 un nen els naixia,
 quin nom li darem?
 quin nom li daria?
 .../...

Per aquesta bonica bosseta,
 regalada, de confits,
 dono l'enhorabona
 als dos nuvis eixerits.

Els poemes referits a la celebració de la primera comunió barregen espiritualitat i tendresa infantil:

Colometa tendra i pura
 que has tingut tanta ventura
 de volar en aqueix dia
 a la Santa Eucaristia,
 .../...
 .../...

No em desperteu mai més
 d'aquest somni de delícies!
 Bon Jesús que em dóna un bes,...
 Bon Jesús que em fa carícies!
 - Dolceta amor, com te dius?
 - Com vostra mare, Maria.
 .../...

Són molt més profundes les composicions referides a la mort de familiars. Aquí cal destacar el magnífic poema que encara figura en la làpida del nínxol del cementiri on està enterrada la seva mare; mossèn Isidre deixa anar tot el seu sentiment filial més intens i la tristesa per la pèrdua, noteu els adjectius *dura* i *freda* en contrast amb el *bell cim de l'arbre de ma vida*.

Esta dura i freda llosa,
 d'un amic regal, de marbre,
 lo bell cim tanca de l'arbre
 de ma vida.
 .../...
 Cada jorn, cada vegada
 que aquí vingui, mare aimada,
 sacerdot, fill aimador,
 feu que us doni una mirada!,
 feu que us deixi tot mon cor!

La varietat de composicions avala el fet que fos un personatge conegut i estimat, tal com es diu en la revista VIMBODÍ citada en la biografia.

Poemes institucionals

També es podria titular aquest capítol com a poesia oficial; s'hi inclouen aquells poemes escrits o recitats amb motiu de la visita al poble de personalitats eclesiàstiques o acadèmiques i també relacionades amb la presa de possessió o la celebració de la primera missa d'altres sacerdots. Acostumen a tenir un caràcter laudatori tant del personatge, com del propi poble.

.../...

D'advocat a canongia
i a Vicari General,
i a Solsona bisbe un dia
i avui, nostre Cardenal!
Voleu per la nostra terra
del poble de Vimbodí;
des del pla fins a la serra,
tothom us surt a aplaudir.

.../...

Alégrate Vimbodí,
bate palmas de contento,
que ha llegado el momento,
està tu pastor aquí.

.../...

.../...

El prelado de la idea,
el senador paladín;
bendito siempre sea
nuestro arzobispo Antolín.

Sovint en aquestes composicions tenen un gran pes les lloances als Senyors de Riudabella i a la seva obra de mecenatge materialitzada en el convent de les monges. En la majoria de poemes es destaca i agraeix tant la seva filantropia, la dedicació de les monges, com la qualitat dels estudis que s'imparteixen en el col·legi. No s'ha d'oblidar que mossèn Isidre fou durant temps l'encarregat d'oficiar la missa a la capella del castell.

.../...

¡Oh, Vimbodí dichoso!,
Bien puedes vanagloriarte
¿qué más podran darte
que un centro de enseñanza
tan rico e importante?

.../...
 Seáis muy bienvenido
 en nuestra casa grande;
 la que el Excmo. D. Pedro Gil
 amante del pueblo,
 con su señora amante
 cedieron para el pueblo,
 ¡que Dios bien se lo pague!

.../...
 Excelentísimo e Ilustrísimo
 doctor López Peláez,
 primado de la España
 y senador muy grande.
 Señor excelentísimo
 de Riudabella amable,
 don Pero Gil de Mora
 que es como nuestro padre.
 .../...

Resulta curiós haver trobat un parell de composicions, una prou extensa, dedicades als exàmens que es realitzaven al col·legi; una està datada l'any 1904 i l'altra no té datació. Podem suposar que, atès que el convent es va iniciar el 1902, en unes circumstàncies socials determinades, quan hi havia exàmens s'intentava que tinguessin un especial relleu per avalar la tasca que es feia al centre escolar.

Pel que fa als poemes dedicats a companys capellans que prenien possessió, hi ha dues composicions dedicades a mossèn Josep Cabré i una a mossèn Claudi Roig; també la ja referenciada de la primera missa de mossèn Francisco Miquel, celebrada a Vimbodí. La importància de la festa, les qualitats del protagonista i les excel·lències del poble són els tòpics dels escrits:

.../...
 Heu baixat de Vilanova
 on no es troba carrilet com aquí,
 ni tampoc hi ha carretera tan planera
 que en passeig ens fa gaudir.
 Si voleu un tortell maco, a can Paco,
 o bé a casa d'Anton Duch.

.../...
 Ja en tinc prop de noranta,
 mireu que jai!
 Més festa com aquesta
 no l'he vist mai.
 .../...

.../...
 Que ho declarin demano
 Sos amics que estan presents,
 lo savi metge Manzano,
 Pont, Potau, Güell, Recasens.
 Savi i sant, zelós i noble,
 treballa amb sol·licitud.
 Ell "arrastra" tot lo poble
 Pel camí de la virtut.
 .../...

Agricultura

Ja s'ha dit en l'aproximació biogràfica que el nostre autor, a més de propietari, tenia interès pels temes agrícoles i era un membre actiu de societats de viticultors, i també mantenia lligams amb revistes agrícoles especialitzades. Per tant, és lògic que una part del seu corpus poètic estigui dedicat a la pagesia. En aquest sentit, hem pogut recollir dos "brindis" oferts en reunions de pagesos viticultors i un bonic poema dedicat als escolans, que és com un himne a l'agricultura. En aquestes composicions hi trobem la defensa abrandada de la terra, de la qualitat dels vins, a més de l'exhortació a la innovació i a l'exportació:

.../...
 Bona mare que t'encantes
 refilant prop del bressol,
 aquest fill amb qui t'encantes
 serà un pagès si Déu vol.
 Visca nostra agricultura!
 Visca nostre Vimbodí!

.../...
 La fe de Catalunya
 no té pas preu,
 mos pares la plantaren
 dintre el cor meu.

.../...

.../...
 Què mereix, doncs, qui tal fa
 nostres vins al falsejar
 que ens perd nom, sang, "sello" i glòria?
 Que s'esborri de la història,
 Que no ho sia català!
 .../...

.../...
 Nostra Conca, que és bonica!
 Cel i ceps arreu, arreu;
 Si vols sempre ser més rica,
 vinya, vinya i un bon preu.
 Més són ceps d'alta "valia",
 no són pas com ceps d'abans:
 tots els ceps que hi ha avui dia
 són senyors i americans.
 .../...

Hi ha també un poema (possiblement un brindis) incomplert, segurament només del principi, en el qual fa valer la bondat dels productes de la terra amb el fet que Jesús es servís d'ells per l'eucaristia:

.../...
 L'argumentació és molt sèria:
 si no fos bo el beure vi
 Jesús podia escollir,
 com el pa que en fos matèria
 del Santíssim Sagrament?
 .../...
 Oh, la Santa Eucaristia
 Al nostre favor està.
 Si en tinc d'immensa alegria
 quan consagro cada dia
 allà dalt en nostre altar!

Diversos

Aquí s'han inclòs aquells poemes que no tenen tant encaix en els apartats anteriors o perquè són de nombre molt reduït.

En primer lloc hi ha els versos reproduïts a la font de Nerola; una part de les rajoletes on estaven escrits es van malmetre durant la Guerra Civil. El text oscil·la entre la conservació del medi i la religiositat a partir de la contemplació de la natura:

.../...
 Però per l'aigua i per l'estada
 no em pagueu, no vull cap tros
 de paper brut o llardós
 o de sobres de berenar
 .../...
 La font raja, mai s'estronca, sembla bé l'eternitat.
 El cel ample, sense fites, sembla bé la immensitat.

Tanta estrella com hi roda diu poder del Creador
 I el que tot sigui per l'home diu el més intens amor.
 .../...

Segueixen uns versos referits al xampany Dalmó que s'elaborava a Vimbodí, i al molí fariner del Salt, amb els propietaris del qual mossèn Isidre segurament tenia bona amistat pel veïnatge amb la Font del Boyó. En ambdós casos lloa les excel·lències dels productes i convida al seu ús o consum, con si es tractés d'un reclam publicitari:

Nuevo placer de la vida,
 si queréis saber cuál es,
 después de cada comida
 una copa bien bebida
 del champán vimbodínés.
 .../...

Maquinària sense igual,
 model de la perfecció;
 acudiu al Molí del Salt,
 prop de la Font del Boyó.

També s'ha inclòs una carta en vers als seus amics Esteve Sans i esposa Rosa; està escrita a Alcover on passava uns dies a casa de la seva germana. És interessant perquè, a més de temes casolans, visita a l'arquebisbe, salut..., fa referència al pagament de la subscripció a la Revista Vinícola de Saragossa. Segueix amb la lloança del terme alcoverenc i acaba amb desitjos de salut records als amics.

.../...
 És bonica aquesta terra
 tot el Camp de Tarragona:
 .../...
 Mes sobretot a Alcover,
 un terme on tot s'hi troba:
 sembla tot en un plegat
 que és Camp, Segarra i Conca.
 arbres, vinyes, hortes, pins,
 rius i fonts i plans i costes.
 .../...

Alcover i als vint-i-vuit
 de gener, sol a la posta,
 de l'any mil nou-cents vint;
 sens fred, gens ni una gota.

La darrera composició és un brindis pronunciat en una trobada de dirigents de les empreses Ymbern, no se sap on es va produir. La sensació analitzant el poema és que no hi havia relació ni personal ni amb el poble.

Burlescos

Els darrers poemes són les úniques mostres que he pogut trobar de temàtica humorística i burlesca. “El nas” és una composició hiperbòlica protagonitzada per aquesta part del cos; consistent en una divertida tirallonga de comparacions, de vegades forçades, amb la paraula nas que recorda el popular poema de Quevedo.

.../...
 un gran home, nas molt gran;
 per això tenia el Petrarca
 nas de punt interrogant,
 nas de lloro, nas semblant
 a la quilla d’una barca.

En un l’altre poema burlesc, mossèn Isidre s’inventa un país imaginari, “Trembú”, on estan satisfetes totes les necessitats humanes. Acumula tot un reguitzell d’excel·lències relacionades amb el benestar que hom pot gaudir si va a la lluna. Utilitza el sistema de la cançó de les mentides, segurament per remarcar més l’esplendidesa del lloc. Aquesta mateixa tècnica la fa servir en el text incomplet de la “Canción de las mentiras y disparates”, tal com el seu nom ja indica.

.../...
 Allí no hi ha reina, ni rei, ni cap home
 que mani a un altre, puix tots són iguals.
 Sols regna la gresca, el brogit i la broma
 Puix són per essència molt bons lliberals.
 .../...
 Quan plou, plouen peres de mel entrefina;
 quan neva, bolados, merengues i sal;
 quan trona i pedrega, confits de la Xina,
 ametlles torrades i puros de ral.
 .../...

****

Fins aquí l’anàlisi de la temàtica literària del nostre autor. Per acabar, només voldria fer uns comentaris referits a la llengua i a l’estructura literària.

Com s’ha comprovat amb els exemples, i espero que també amb la lectura completa dels poemes, Mn. Isidre utilitza quasi al 50% el català i el castellà, amb un cert avantatge del català; aquest ús, però, sembla que no sempre sigui arbitrari, sinó que pot respondre a diferents situacions socials. Així, veiem que en els poemes “institucionals” preval l’ús del castellà; en canvi, els de l’apartat de dedicatòries són pràcticament tots en català. De forma semblant succeeix en els poemes religiosos: els més profunds i místics són en castellà; en canvi, els de tema marià i els més populars estan escrits majoritàriament en català.

Aquesta discriminació lingüística en funció de la situació comunicativa és la que es coneix com a diglòssia; és a dir: la utilització de la llengua de prestigi, o de domini per causes extralingüístiques, en els entorns formals i seriosos; per contra, la utilització de la llengua considerada complementària en les comunicacions informals i familiars. Aquest fenomen es produeix per causes de tipus polític o de manca de sistematització d'alguna de les llengües; casuística que es donava en el temps que va viure Mn. Isidre, ple de convulsions polítiques i socials, i encara sense la guia lingüística impulsada per Pompeu Fabra.

Ens trobem davant una producció literària d'una certa extensió, una setantena de poemes, la majoria sense grans complicacions retòriques o lingüístiques, però que traspuen una gran sensibilitat. La seva neboda comentava que sovint l'enviava de pressa a comprar paper de carta perquè tenia la inspiració i havia d'escriure algun text. Possiblement part del seu poemari respongui a un estil improvisat que li era permès per ser un home de lletres, tenir una bona biblioteca i certa facilitat per versificar. No obstant, ja s'ha dit abans, hi ha força mostres de correccions i diferents versions d'alguns poemes, cosa que indica que no tot era escriure tal com raja, sinó que també hi havia el treball de trobar la paraula adequada a cada concepte o rima.

L'objecte d'aquestes paraules, i del treball en sí, és posar a l'abast de Vimbodí, i de tothom, els poemes de mossèn Isidre, més que fer-ne una anàlisi literària; aquesta és una feina que deixo per a qui hi pugui tenir interès i hi estigui més capacitat que jo. La meva tasca era treure a la llum la producció d'un personatge estimat pels convilatans del seu temps i amb arrels fondes en les seves creences, en la seva gent, en el paisatge i en la terra on va viure. Desitjo que tots els lectors pugueu trobar algun vers, alguna temàtica que us arribi al cor i uns engresqui a la lectura.

Una vegada més, gràcies a totes les persones que van conservar poemes de Mn. Isidre, sigui en paper o en la memòria, i que, en gran part, han permès fer realitat aquesta publicació.

Burlescos*Lo nas*

Si la musa del Parnàs
me deixa avui sa trompeta,
cantaré sol i a compàs,
les glòries del nostre nas,
obra digna d'un poeta.

Bufa des de l'altre món
i omple mos versos de pompa,
il·lustre poeta Nasson,
tu que sota del teu front
tens un nas com una trompa.

Fer del nas un panegíric
en estil seriós no hi diu
i fer-lo en estil festiu,
humorístic i satíric
vol *xispa* i geni molt viu.

En assumpte tan honrós
lo meu nas jo vull ficar-hi
i per quedar un poc airós
invocaré al molt gloriós
patró del nas Sant Nazari.

Del nas hi ha noms derivats
i dels quals parla la història
i amb ell han sigut honrats
reis il·lustres i afamats,
i savis que han donat glòria.

Nassis fou astròleg bo
que al sol li deia: l'as d'oros.
Anàs fou un gran brivó
de qui es parla en la passió.
Nasser, nom de tres reis moros.

Segons es troba en escrits,
nassieri és moneda egípcia;
Nasch, un lloc dels Estats Units,
a Eslavònia hi ha Nasquit
i Nasseiro en la Galícia.

Alemanya té Nassant,
nassària és ramosa planta,
"nas-cafts" de l'Índia es trau
és cosa d'olor suau
i en l'orgue el nassar encanta.

Oh, nas!, nom d'honor pres
part d'home noble i gran,
nom tràgic i d'entremès,
nom que si el prens al revés
trobaràs que el nas és "san".
Quan Déu l'home crià,
en delinear-li la cara,
lo primer que va formar
fou lo nas que li estirà
el doble que el tenim ara.

I en posar-li el manament
sobre aquell arbre vedat,
Adam no es quedà content,
arrufà el nas i, al moment,
se li escurçà la meitat.

D'aquí en trec la conseqüència
que el nas gros és perfecció
i, a més, si ell té la inconveniència
d'olorar alguna essència...,
quin nas olora millor?

Com que el bo sol ser escàs,
no són molts els nassos grossos,
per això si algun crític mordaç
li sent dir: Manoi, quin nas!
Ja pots dir que és dels *hermosos*.

Per això el rei *Salomon*,
l'home més savi del món,
va escriure i ningú ho esborra,
que a una noia li correspon
tenir un nas com una torre.

Si a una li dius xata,
és fer-li un *agravi* gran,
aquest nom quasi la mata;
digues-li lletja o ingrata
i no *l'agraviaràs* tant.

Qui demana un nas bufó
no sap pas el que es demana,
puix sempre un bon escultor
posa en un model bo
el nas de testa romana.

Tot avui és mesquí
i el nas segueix la persona,
nassos xics com un llumí,
nassos prims com pergamí,
mai llargs com *malitat* bona.

Un nas escau molt bé
a una noia angelical,
a un fadrinet botiguer,
a un marqueset botifler,
a un guàrdia municipal.

Un nas gros és sempre digne
d'un home molt il·lustrat,
d'un general brau i insigne,
d'un rector savi i benigne,
d'un famós advocat.

A gran home, nas molt gran!
Per això tenia el Petrarca
nas de punt interrogant,
nas de lloro, nas semblant,
a la quilla d'una barca.

VIATGE A LA LLUNA "TREMBÚ"

En vasta planura i enmig de la lluna
hi ha un poble on viuen cent mil
que són molt pacífics i *habitans van a la una*
perquè tots s'estimen igual que germans.

Allí no hi ha reina, ni rei, ni cap home
que mani a un altre, puix tots son iguals.
Sols reina la gresca, el brogit i la broma,
puix són per essència molt bons lliberals.

El sol sempre brilla, la terra és divina,
el cel és tan *cerca* que es toca amb la mà.
Puix s'ou a Sant Pere com crida o rondina
si els àngels l'enrotllen i el fan enfadar.

Hi ha parra que dóna melons i magranes,
figueres que crien bistecs i ronyons,
palmera que dóna formatge i avellanes,
i plantes que crien llonguets i matons.

Hi ha uns arbres que crien costelles rostides,
moreres que donen llobarros fregits,
pomeres que crien salsitxes fregides,
i xops que fins donen pollastres farcits.

L'alzina fa calces, vestits i cotilles;
lo roure casaques, botines i abrics;
lo boix dóna gorres, levites i armilles;
i el pi fa *sombreros*, bolets i abrics.

La menta fa mitges, mitjons i postissos,
la ruda, faldilles, enagos i guants;

la malva fa xambres, camises i rissos;
i el cep lligacames de seda i de grans.

Quan plou, plouen peres de mel entrefina;
quan neva, bolados, merengues i sal;
quan trona i pedrega, confits de la Xina,
ametlles torrades i puros de ral.

Allí veuran sèquies de llet i d'orxata,
aquí, recs de crema sorbets i gelats;
allà rius molt amples de ric xocolata,
allí canals fondos de bons anisats.

I forns i cascades que sempre estan plenes
d'aquelles begudes que solen fer mal,
puix salta en lloc d'aigua licors de mil menes
tan fins i tant fluixos que semblen cordial.

Les cases són fetes de pedres precioses,
puix són de turqueses, robins i diamants;
són fortes boniques, molt grans i espaioses,
i tenen per vidres safirs i diamants.

Les places són amples i al gust adornades
igual que les ceres i tots els carrers,
i són per més senyes molt ben empedrades
de perles divines i d'or portuguès.

Els joves són *guapos*, les noies, *hermoses*;
els pares, amables; els sogres, també;
els oncles, modestos; les ties, gracioses;
i els nens i les nenes són bons a tot ser.

Els grassos s'aprimen, els prims es fan grassos;
els *nanos* tots s'alcen i els alts es fan xics;
tots són d'una mida valents i capaços
de fer sacrificis per sos enemics.

No es veuen ni bornis, ni *cegos* ni *mancos*;
ni un corbo, ni un xato, ni un *bisco*, ni un mut;
no es veuen ni un tísic, ni coixos, ni *rancos*;
ni un *bifo*, ni un *calvo*, ni cap geperut.

No hi ha curanderos, no hi ha apotecari;
no es veu ni un carlista, ni un metge tampoc;
no hi ha cap dentista ni cap herbolari,
puix que homes i dones són tots com un roc.

Si algú no ho vol creure, que faci la prova
que vàreig fer un dia sens dir-ho a ningú,
que s'alci amb la bomba que jo tinc de roba
i amb menys d'una hora visiti Trembú.

CANCIÓN DE LAS MENTIRAS Y DISPARATES

Coro

Jesús que mentira,
yo mismo lo vi.
Que grande patraña,
yo me estaba allí.
Mayor desatino
yo nunca lo vi.
Por eso señores
no hay que reñir.

Afanada una perdiz
estaba haciendo zapatos
a tiempo que una lombriz
se casaba con Pilatos,
arzobispo de Guadix.

Jesús...

Por la culpa de un mosquito
un monte se arrojó al mar
y al mirarle tan contrito
una piedra de amolar
se metió a monje Benito.

Jesús...

Desde el profundo del mar
salió una luz que alumbraba
y era una diocolatesa
que a voces preguntaba
por Jerez de la Frontera.

Jesús...

He visto un burro volar
y en aire tirar coces,
paró en la estrella polar
y decía a grandes voces:
¿Hay tijeras que amolar?

Jesús...

Quien quiera disparatar
entre dentro de una aceituna
y encontrará a su pesar
los tres cuernos de la luna
con que se podrá afeitarse.

Jesús...

Salió un pez de un palomar
con un candil en la mano

y buscaba en un pajar
las tijeras que un gitano
tenía para cavar.

Jesús...

DEDICATÒRIES

Sants i aniversaris.

JO EN SÓC UNA NENA

Jo en sóc una nena
que me'n dic Maria,
que de goig vinc plena
a dar-li el bon dia.

Que somniava
que vostè és molt ric
i el felicitava,
però... molt bonicj

A trenc d'auba *hermosa*
lo somni em fugí,
i vinc *presurosa*
a parlar-li així:

Bonica és l'aurora
que encanta a tothom,
però m'enamora
molt més lo seu nom.

VOSTRA SANTA ÉS GRAN LLUMBRERA
(15 d'octubre, santa Teresa)

Vostra santa és gran *llumbrera*
de molta gran magnitud,
en la ciència i en la virtut
de entre totes la primera.
Que us sia ben *plaentera*
la festa del vostre dia!
Tota plena d'alegria,
ben feliç i ben *ditxós*
al costat del vostre espòs
i fills de tanta *valia*.

A LA MONTSERRAT ALSAMORA.

(Vers espontani amb el dit al front que va ensenyar a la Montserrat Alsamora
en motiu del seu sant quan era petita)

Jo que em dic nineta
vostre nom d'amor,
Verge Moreneta,
català tresor,
rebeu la floreta,
la flor del meu cor.

A L'ADELINA TORRES (També coneguda com Passiona)

Laudelina pide un verso,
al momento Laudelina.
Unido y como disperso
del nombre el ser se adivina.
En primer lugar, "Laude",
alabanza con que aplaude
mi alma a vuestra bondad;
y en segundo lugar, "Lina":
suave, dulce, atenta y fina,
llena de amabilidad.

A MA PARENTA MARIA XIMENES 1922

A ma parenta Maria
Ximenes del gran Maré,
te desitjo un feliç dia,
que el passis molt a plè;
i si bé hi falta alegria
perquè es morí aquell bell nen,
s'està amb la Verge Maria
i és son angelet content.
Amb tota felicitat
i plena satisfacció
passa tal festivitat
tan gran com és l'Assumpció.

A MARIA JIBALLÍ

Li desitjo un feliç dia
replè del tot d'alegria;
per molts anys pugui fruir
al costat el seu bon pare,
de la seva bona mare,
de Salvadó el seu germà
i demès, pugui gosar
feliç sempre com fins ara
de tota felicitat.

DON JAUME MARÉ I GRINYÓ 1922.

Don Jaume Maré i Grinyó
te desitjo un feliç dia
del teu cèlebre patró
al costat de ta Maria,
pare i mare i companyia
dels que t'aimen de debò.
I n'estic molt més content

(i d'enhora bona val)
perquè de l'Ajuntament
te veig enguany concejal.
Per molts anys, i bona festa!!,
en tan gran solemnitat
anant sempre a la conquesta
de tota felicitat.

FELICITACIÓ A MARIA GÜELL. 15.08.1922

En lo Cel tot se remou,
surt son rei en companyia
de la gran cort celestial;
visca la Verge Maria
que és nostra Reina immortal!
Vos desitjo un feliç dia
de vostra Santa Assumpció.
Salut, gràcia i alegria
i plena satisfacció!
Isidre Boyó, prevere coadjutor
a Maria Güell de Bou
i senyoreta Maria.

MAL SU GRATITUD DEMUESTRA

(Dedicada per Pilar Murciano a la mare superiora del col·legi de les germanes en el dia del seu sant)

Mal su gratitud demuestra
la discípula que olvida
cuanto enriquece su vida
el celo de su maestra.
La niña que tal se muestra
no siente, no, la alegría
que hoy siente el alma mía,
pudiendo de corazón
renovaros la expresión
de su afecto y simpatía.
Aunque algo desaplicada
y un poquito traviesa,
no dejo, madre, por eso
de amaros en alto grado.
Conozco cuan obligada
he de estar a vuestro celo,
por eso con tierno anhelo
elevo siempre oraciones
para que sus bendiciones
sobre vos derrame el cielo.

MOSSÉN MARIANO I MARIA (18 d'agost de 1915)

Mosén mariano y María
con esta fotografía
presente me hago este día
deseando logréis pasar
el santo con alegría.

Autodescripció.

SÓC POETA I SÓC VICARI
Sóc poeta i sóc vicari,
a les tardes, pastoret;
de tot l'any sóc propietari
i al cap del mes faig net.

Cançó

CANÇÓ D'ESPERAR ELS REIS
Anem a esperar els Reis,
anem-hi de seguida.
Anem a esperar els Reis,
que alego els veurem.

Casaments.

FELICITACIÓ

Al papa i tia Marcela,
dos aimants tendres i fins...
Mar endins va a tota vela
la barqueta mar endins.

Mar endins va de la vida,
de la vida de l'amor,
de l'amor que me'n convida
a cerca-hi perleta d'or.

L'amor sant que presidia
en les bodes de Canà,
quan Jesús i quan Maria
les varen santificar.

La perleta d'or tan fina
que jo hi voldria cercar
és la que, nina, molt nina,
vàreig perdre en alta mar.

Mar endins, vida amorosa,
cada onada un sant desig;

com Jesús aima a sa esposa,
com l'Església a Jesucrist.

Amor pur, ben sant i noble,
i amor dolç i sempre etern;
qui al *casa's* virtuts no acopla,
no va al cel, sinó a l'infern.

Mar endins la barquerola,
mar endins del mar blavós,
mar endins barqueta sola,
que el papa ja és ben *ditxós*.

Ja la tinc jo la perleta,
la perleta d'or tan fi;
és la tia, ma tieta,
quan d'esposa ha dat el sí.

Que quan dóna el sí d'esposa
brilla en ella un bell estel;
n'és la Maria tan *hermosa*
que avui m'ha baixat del cel.

Dolça pau, santa alegriai,
goig i *ditxa* sens iguali,
vos desitja la Maria
fins a la glòria eternal.

He dit

PER AQUESTA BONICA BOSSETA
En donar-li l'obsequi de casament els esposos
Jaume Cunillera Tost i Teresa Perera Saureu.

Per aquesta bonica bosseta,
regalada, de confits
dono l'enhonorabona
als dos nuvis eixerits.

Condolences

SOMNI D'UN ANGELET.

Poesia dedicada als esposos Jaume Cunillera i Teresa Parera en el trist jorn del la mort del seu fill, Josep M^a. Aquest poema es va publicar a Arbeca, a la revista L'Escut, nº 5, el 15 de setembre de 1923 amb el títol: Volada d'àngel.

La Mare de Déu
dels Àngels somnia
un somni tan dolç
que està embadalida.
Somnia un ocell,
ocellet que nia,

en bell branquilló
de santa família.
L'ocell és bonic,
la Verge sospira:
"Si ací al cel volés,
què m'agradariai
Mon Nen Jesuset,
com hi jugaria!"

Als meus bons amics
un nen els naixia.
Quin nom li darem?
Quin nom li daria?
Després de Jesús
cap més nom hi arriba,
puix que es diu Josep,
Josep i Maria;
és un doble nom
que bé el significa.
La Mare de Déu
dels Àngels somnia,
somni aquest nen,
l'ocellet que hi nia
al bell branquilló
de santa família.
"Oh, si al cel volés,
què m'agradariai
Mon Nen Jesuset,
com hi jugaria!"

L'ocell va creixent,
i bé que hi creixia
en el ric bressol
de santa famíliai
Té un any i dos mesos...
ja quasi camina
i en lo branquilló
ja hi canta i refila.
Li'n fan de petonsi
Li'n fan de caríciesi
Si estan tan contents
que se'l menjarien.
Però encara n'està més
la Verge Maria
que el mira en el cel
(no hi és, que ho somnia).
"Oh, si ací volés,
què m'agradariai
Mon Nen Jesuset,
com hi jugaria!"

La Mare de Déu
dels Àngels somnia,
somnia l'ocell
a qui tan desitja,
somnia que el veu,
que aletes tenia,
i que va volant
fugint de la vida.
Dóna el primer vol
i ja defallia,
dóna el vol segon
i... quasi es moria;
dóna el vol tercer
i canta i refila
com un rossinyol
que en la Glòria nia.

No el ploreu mai més
al Josep Maria i...
que la Verge el té
i ja no somnia;
i amb el Jesuset,
si en té de juguines i

MI PÉSAME (17 de febrer de 1918)

Sr Dolcet, don Ramón,
y esposa, doña Dolores.
El dolor de los dolores
hiere vuestro corazón;
una hija en religión
teníais que era un modelo,
llorad, ay!, con desconsuelo.
Mas, ¿por que habéis de llorar?,
Dios la quiso premiar
Con gloria eterna en el Cielo.

La divina Providencia
que le diera un día el ser
para sí quiso escoger
los actos de su existencia,
y así, con vuestra licencia,
un día se determina,
la voz oye peregrina
del Esposo dulcemente
y sigue muy firmemente
su vocación tan divina.

Y, ¿cuál fue su vocación?
sino con mucha afición
el llegar a ser hermana

descalza carmelitana?
Es esta congregación
tan perfecta que se aplica
y, en un mismo tiempo, dedica
hermanas a la enseñanza
y al pobre enfermo esperanza
con amor que dulcifica.

El día ocho de abril
de mil novecientos trece
ser admitida merece
en su edad más juvenil,
cual flor de bello pensil,
mirarla a todos encanta;
su pie firme adelanta
y con puro amor que arde
a las cinco de la tarde
empieza a ser postulanta.

Seis meses sólo han pasado
durante el postulantado,
su vocación más descubre
y el día nueve de octubre,
de Jesús crucificado,
en quien cifra su delicia
vuestra hija de novicia
(su penitencia os asombre)
toma el dulcísimo nombre
con que una hermana se inicia.

Y sigue con gran contento
con más fe, fervor i aliento
practicando la virtud;
cumple con exactitud
tan fielmente el reglamento,
que en todo es muy cuidadosa,
tan amable y bondadosa
que es de todos muy querida.
Y al fin de año es admitida
a profesión religiosa.

¡Oh, que feliz fue aquel día
que ella tanto apetecía!
Diez de octubre, año siguiente,
se cumplió el deseo ardiente;
vuestra flor de lozanía
a Dios y a la Virgen pura
abrió el cáliz de hermosura,
y en la gran casa matriz
vivía alegre y feliz
llena de paz y ventura.

Con mirada atenta y fija
Descubren las superiores
las cualidades mejores
en su hermana y vuestra hija;
no es extraño se la elija,
viendo es apta en cualidades
en virtud y facultades
para el alto ministerio,
el sublime magisterio
de enseñar tiernas edades.

Mas pronto vino una hora,
cuando hacía más progreso,
que Dios, con tanto embeleso,
de vuestra flor se enamora;
al punto la superiora
la cambia de residencia.
Ella con santa obediencia
se trasladó a la Riera,
mas tal flor de primavera
Dios la quiso en su presencia.

Van médicos de visita,
se le dan medicamentos,
especiales tratamientos,
mas ella sigue enfermita;
es que hermosa florecita
con su cáliz de amor lleno,
Dios la quiere, que es tan bueno,
acabando aquí su historia
pata adornar más la Gloria,
que es el jardín más ameno.

El veintidós de noviembre
Del año mil novecientos
diecisiete, ¡qué momentos!,
a Dios se une para siempre;
la muerte pavor no siembre,
cuando es santa y fiel cristiana,
siete y media es la mañana
al nacer muere del día.
Mirad, ¡que bella, aunque fría!
Mirad, ¡que hermosa la hermana!

Todos hemos de morir
al cabo de algunos años
felices si los engaños
del mundo vamos a huir;
han de dejar de existir
los ricos en su riqueza,
los pobres en su pobreza,
la joven en su hermosura;

toda humana criatura
ha de morir con certeza.

Mas, ¿cuándo?, no lo sabemos;
es muy cierto que hoy vivimos,
que tal vez nos divertimos
muy alegres; mas no vemos
que tal vez nos acostemos
para jamás despertar;...
no quieras, no, más pecar
si es que pecaste algún día,
para tener la alegría
de eternamente gozar.

¡Descanse en paz del Señor
vuestra hija y santa hermana,
resignación cristiana
mitigue tanto dolor!
Si el fruto de vuestro amor
Dios lo quiso con anhelo,
no lloréis con desconsuelo,
pues, ¿por qué habéis de llorar
si Dios la quiso premiar
con Gloria eterna en el Cielo?

CARTA DE CONDOL

(Fragment) Carta de condol a Teresa Alsamora per la mort d'un oncle seu que era mestre i es deia Josep.

Plora'l, plora'l Vimbodí,
que era un fill que et distingia,
i també Albi plorós,
com també trista Vallbona.

.../...

Us queden per vostre consol
dos plançonets del vostre cor
fruit del vostre amor.

Epitafis.

DEDICATÒRIA A RAMON FORCADES 1913

Poema gravat en la creu de la sepultura al cementiri de Vimbodí.

Aquí descansa i reposa
mon espòs, tot mon amor;
morí en la pau del Senyor
que és la mort més venturosa.

Desconsolada sa esposa
hi planta aquí aquesta creu

perquè, amics, us recordeu,
i pregant-li amb cor ben noble,
que va ésser un bon fill del poble
i va creure sempre en Déu.

DEDICATÒRIA

Al nostre estimat fill Ramon Llevadot Estradé, que morí a l'edat, tan sols,
de 21 anys, A.C.S., en nostra casa de Vimbodí deixant-nos greument
desconsolats a 6 de febrer de l'any 1920.

Els teus pares, fill estimadíssim, no t'oblidaran, sinó que:

En sepulcre nou – capella
traslladem a nostre fill;
de la casa, flor novella;
de bondat, model i espill.

Els que llegint feu memòria
pregueu per ell i els difunts
perquè un dia dalt la glòria
ens puguem veure tots junts.

Salvador Llevadot i Antònia Estradé

ESTA DURA I FREDA LLOSA

Poema gravat en la làpida del nínxol del cementiri de Vimbodí on està enterrada la
seva mare, Maria Maré, morta el 1909.

Esta dura i freda llosa
d'un amic regal, de marbre,
lo bell cim tanca de l'arbre
de ma vida. Aquí reposa.
Fou mare molt amorosa,
jo en so un fruit del seu amor.
Cada jorn, cada vegada
que aquí vingui, mare aimada,
sacerdot, fill aimador,
feu que us *dongui* una mirada!,
feu que us deixi tot mon cor!

Descansi en la pau del senyor
Dña Mª Maré, *viuda* de Boyó.

Primera comunió.

MON COR

A la nena Encarnació Arbós i Albes en la seva primera comunió el 19 d'abril de 1914.

Guardat pel pit com muralla,
regalo del Criador,
tinc un cor que em do la vida,
que em do la vida i l'amor.

- Per què en aital fortalesa
l'heu tancadet, bon Senyor?
- Perquè és delicada entranya
de la qual n'estic gelós.
- Si en teniu Vós gelosia,
com l'uniré sempre a Vós?
- Amb la Santa Eucaristia
que és llaçadeta d'amor.
- Ai, Senyor! que no en so digna
de tanta gràcia i favor.
Com la primera vegada,
jo hi puc vindre sens temor?
Vine-hi, vine-hi, sens tardança
que n'estic tot delirós.
Que m'agrada el cor de nina
d'innocència i de candor!

Tres vegades: No en so digna;
tres copets al pit me'n do.
- Per fer-me una tal gràcia,
què hi veieu en mi, Senyor?
- És un nom que m'enamora
el teu nom d'Encarnació.
- En les aigües del baptisme
l'he rebut amb llur regó.
- Ell recorda de ma mare
la infinita estimació.
- Qui us pogués aimar com ellaj
Oh, Verge, engrandiu mon corj
Del dels àngels i arcàngels,
serafins i querubs d'or,
feu-me'n un amb que l'estimi
més i més a l'aimadorj

El despertar d'aquest dia,
quin despertar més *hermós*!
N'és diumenge de Pasqüetes,
per mi el dia més *ditxós*
puix que en ell ja en sóc l'esposa
de Jesús nostre Senyor.

Doneu salut als meus pares,
als meus germanets, tots dos (tres)
i als amics, bo i repetint-los
per final del meu record:
Guardat pel pit com muralla,
regal del Criador,
tinc un cor que em do la vida,
que em do la vida i l'amor.
- Per què en aital fortalesa
me l'ha tancat el Senyor?
Perquè és delicada entranya

de la qual n'està gelós.
 Preneu-me'l, Senyor, preneu-me'l,
 que el vull tan sols per Vósi

COLOMETA TENDRA I PURA

(Amb motiu de la primera comunió de la germana de
 Dolores Vidal Romans "Caloia")

Colometa tendra i pura
 que has tingut tant ventura
 de volar en aqueix dia
 a la santa Eucaristia,
 com record de comunió
 te regalo amb efusió
 un vers, verset de sa rima;
 qui t'aprecia, qui t'estima,
 mossèn Isidre Boyó.

MON DESIG

Bon Jesús se'n va pel món
 en lo floret de sa vida,
 deixa sa casa i Natzaret
 i fins la Verge Maria,
 la Mare del bell amor,
 la que tantíssim l'estima.
 Segueix tot Jerusalem,
 la Judea i Samaria,
 fent bé en pobles i ciutats
 i en llurs regions i províncies;
 arreu, arreu amb miracles
 i ensenyant-los sa doctrina.
 Qui pogués viure en son temps!
 Que contenta que estara!
 - Si tu no hi vius Assumpció,
 ja hi visc jo al teu, bella nina;
 en ton poble, el Vilosell,
 aquí em tens nit i dia.
 - Bon Jesús del Sagrament!
 - Dolceta amor, què em volies?
 - Rebre-us, rebre-us, bon Jesús
 en la Santa Eucaristia.
 - Si com sagrari és ton cor.
 - Ai, Senyor!, jo no en so digna.
 - Ja creus bé en el sagrament?
 - Sí, ho crec amb fe ben viva.
 - I esperes bé en sa virtut?
 - Sí, sí, espero d'Ell la vida.
 - I m'estimes com se deu?

- Ai, Senyori, jo no en so digna.
 Si més gran féssiu mon cor,
 molt més, ai!, vos aimaria.
 Prepareu-me'l ben bé el cor
 sagrada Verge Maria;
 adorneu-me'l de virtuts
 perquè ben a pler hi estiga,
 Vós que en fèieu tan *hermós*
 Natzaret ple de delícies.

- Vine, vine al meu altar
 que el meu amor t'hi convida.
 Dóna'm, dóna'm ton olor
 que ton aire pur m'encisa.

- Bon Jesús el Sagrament,
 ai, Senyor!, jo no en so digna.

- Vola-hi, vola-hi tot seguit,
 tendra i bella palomina,
 que des d'ara en endavant
 tu seràs ma esposa aimia.

- Jo vull ser-ho i sempre així
 estar amb Vós sempre unida,
 amb Vós viure, amb Vós morir
 tots els dies de ma vida.
 Com fins ara, en endavant
 seré sempre bona filla;
 i a Déu, pares i parents
 quedaré sempre agraïda.
 Els que en rebeu eix record
 pregueu-li a Déu que així sia!

MON SOMNI

Poesia dedicada a sa neboda, Maria Albes Boyó, com a recordança
 de la seva Primera Comunió.

Una fletxa em sento al cor
 que dolçament em feria,
 és la fletxa de l'amor
 de la Santa Eucaristia.
 Des de que ella m'ha ferit,
 que jolliu mon cor somnia!

No em desperteu mai més
 d'aquest somni de delíciesj
 Bon Jesús que em dóna un bes,
 bon Jesús que em fa caríciesj
 - Dolceta amor, com te dius?
 - Com vostra mare, Maria.
 - Maria, dolcíssim nom
 de ma mare, quina *ditxa!*
 I què en voldries de mi,
 avui dia, què voldries?

- Combregar amb un cor ben pur,
ben atent i amorosida.

- Ja m'estimes?

- Infinitj

I estimar-vos més voldria.
Deixau-me el cor querubins,
deixau-me'l Verge Mariaj
Que el meu, ai!, és petitet
i estima'l bé no podria.

Vine, vine, serafí

- Bon Jesús, jo no en so digna..

- Obre't, obre't, cor de lliç
de ma esposa i tendra nina.
Sagrat tàlem n'és ton cor,
tes virtuts, flors i joguines,
la llaçada, el sant amor...

- Bon Jesús, jo no en so digna.

- Vine, vine al meu altar
que mon cor per tu delira,
obre't, obre't, cor de lliç,
roseret i clavellina,
que ton calze vull fruir
de l'esclat d'una dolç sospir.

- Bon Jesús, jo no en so digna.

- Vine, vine, oh angelet,
i com jo t'estimo, estima'!

- Vull aimar-vos sempre així,
estar amb Vós sempre unida,
amb Vós viure, amb Vós morir
tots els dies de ma vida.

Ai, no em desperteu mai més
d'aquest somni de delícies!
Bon Jesús que em dóna un bes,
bon Jesús que em fa carícies!

Els que gardeu un record
d'aquest dia tan *hermós*
de plena *dítxa* sens mida
a Jesús, mon diví espòs,
pregueu que en sia agraïda!

INSTITUCIONALS

Visites de prelats de l'església.

ALEGRATE, VIMBODÍ

(Amb motiu de la visita de l'Arquebisbe a Vimbodí)

Alégrate, Vimbodí,
bate palmas de contento,
que ha llegado el momento
y está tu pastor aquí.
Este día en que llegáis
para este fiel rebaño
es el más dichoso del año.
Bienvenido. pues, seáis
porque se que nos amáis
con un amor sin engaño.

CANTO DE BIENVENIDA AL DR. LÓPEZ PELÁEZ

A esta casa del Señor,
por quien sois sabio elegido,
bienvenido el Buen Pastor,
para siempre bienvenido.

Es obra de los señores
Pedro Gil de Riudabella;
bañadla de resplandores
ya que sois brillante estrella.

Bendito sea el que viene
en nombre de Dios, ¡Hosanna!
Y a revisar se detiene
la enseñanza cristiana.

Bendito el que a esta hora,
llenándonos de alegría,
en nuestra capilla ora
ante el altar de María.

El prelado de la idea,
el senador paladín;
bendito por siempre sea
nuestro arzobispo Antolín.

VOLANT

(Amb motiu de la visita a Vimbodí del cardenal Francesc Vidal i Barraquer)

Gronxant en somnis de l'ona,
des de Cambrils, ric bressol...
Advocat ja a Barcelona
n'és Francesc Vidal,... ¡quin voli

D'advocat a canongia
i a vicari general,
i a Solsona bisbe un dia,
i avui nostre cardenal.

Voleu per la nostra terra
del poble de Vimbodí;
des del pla fins a la serra
tothom us surt a aplaudir.

El poble amb sa autoritat
i els senyors de Riudabella...
voleu per la immensitat,
vós que en sou brillant estrella.

Com Jesús aneu pel món
fugint totes ses delícies;
i on els nens i nens són,
!si els en feu de carícies!

Els apòstols per la por
de que al mestre amoïnaven
fugir els feien..., però, no,
diu Jesús que bé no obraven.

Vós dieu a Vimbodí
el que Jesús amb gran zel:
"Deixeu que vinguin a mi,
que és d'ells el regne del cel".

En los dies de missió
en què tots formen en fila,
benvingut el bon pastor,
benvingut a nostra vila.

Feu valents nostres infants,
que el dimoni tot ho arrisca,
que aquí hi som petits i grans
amb un crit de força: Viscai

VIMBODÍ ALBRICIAS

(Visita de l'arquebisbe Vidal i Barraquer per a confirmar)

Vimbodí albricias,
santas delicias
te da el Señor.
Llega tu amado
tan deseado,
tu gran prelado,
tu buen pastor.

Es su excelencia
una eminencia
en la ciencia
y en la virtud,
ve con que anhelo
muestra en el cielo
con santo celo
solicitud.

Amable, atento,
te da al momento
confirmación.
Él te hará fuerte
hasta la muerte,
¡oh, feliz suerte,
oh, sacro don!

Toma airecillo
mi papelillo,
besa su anillo,
vuela hacia él;
di que le amamos,
que le aclamamos
con pecho fiel.

BENVINGUDA A Mn. JOSEP CABRÉ

(Benvinguda a Mn. Josep Cabré quan fou rebut com a rector de Vimbodí l'any 1907)

Canti el poble amb alegria
i a l'impuls del sant amor,
benvingut per sempre sia
a Vimbodí i en sa abadia
mossèn Josep, nou rector,

Bon pastor Déu ens destina,
la divina providència
us ha portat adornat
de gran prudència, de ciència,
de virtut i santedat.

Benvingut;
com a la sembrada, la ruixada;
com allà al gener, el bon sol;
bé en regueu la nostra terra,
de la serra feu brillar llum de consol.
Vilanova, que era vostra,
de la nostra pren Mn. Anton Padró;
és una bella persona,
ells també hauran bon rector.

Heus aquí vostres ovelles
que ja us coneixen i, amb delit,
us esperen, us estimen infinit.
Aquí són de tota mena,
sala plena en obsequi de vostè:
senyors d'arts, comerç, carrera...,
de manera que avui no ens falta res.

Hi ha també molts sacerdots
i clero en gran, i veig
entre ells a Mn. Batalla,
de gran talla, rector
que aquí ens aima tant.

Amb campanes que gabinen
que rabegen d'alegria nostres cors,
de tot cor, l'enhorabona;
l'escolà que us enraona
us la *dô* en nom de tots.

BRINDIS

en l'àpat de la missa nova de mossèn Casimiro. Vimbodí 24 de juny de 1920.

Bons amics que ompliu la taula
amb tan gran satisfacció,
molt content prenc la paraula
per brindar-hi vi bo de debò.

Per brindar-hi alço la copa
del /bon vi de Vimbodí
/ xampany que fa pair
i amb els vostres vessant topa
i en verset vos parlo així.

Brindo pel nou sacerdot,
l'amic mossèn Casimiro,
perquè al fi triomfa de tot,
ets un *héroe*, jo t'admiro.

La Divina Providència
t'escollí per capellà;
la virtut i la ciència
de l'estat no et mancarà.

"No tinc *medis...*, sóc un pobre..."
No t'espantis, bon amic,
que la porta Déu ja t'obre,
si no és aquí, és a Vic.

I en la ciutat dels grans savis,
d'en Balmes, d'en Verdaguer,
amb la mussa, mussa als llavis,
comença els anys del saber.

I al quart any ja a Tarragona,
de savis pàtria i de sants,
i acaba l'hom que se'n torna
vigilant d'estudiants.

Perquè ets pobre, t'espanta?
Pobre n'era Jesucrist.
I els apòstols, no t'encanta
sa gran obra? Per què trist?

La Providència Divina
mai per mai t'haurà fallat;
quan Déu crida i et diu. "Vine";
no t'espantis... hi ha un bon plat.

A aquell que tant te vol
Déu li doni en caritat
a la terra un bon consol
i en el cel, felicitat.

En un curs de conferències
socials d'allà a Madrid
per llurs, savis, eminències...
coses bones se'ns han dit.

Pérez Bueno, don Ferran,
en la seva tan *amena*
del pobret estudiant
parla així a boca plena:

L'estat que es diu lliberal
d'Espanya és contra cultura
un noi pobre sens un ral
no pot ser res més que un *cura*.

Que ell seguí nostra carrera
quasi bé sens protecció;
prova cert que és vertadera
nostra santa religió.

Tenim, diu. molta riquesa,
grans tresors intel·lectuals
mes si el noi naix en pobresa,
què serà?... li falten rals.

Metge?, Advocat? No ho serà.
De l'estat falta *l'apoi*!
Què serà, doncs, pobre noi?
Serà més..., un capellà!

Voleu més gran dignitat?
Carrera digna, molt noble
que ensenya la veritat
i feliç fa a tot lo poble.

L'Església sí que n'és culta,
obre a tots los seminaris;
si es pobre o ric no ho consulta,
i tots drets igualitaris.

I es pot ser canonge, bisbe,
i *hasta* dignitat més gran;

i no para ni a arquebisbe,
fins arribar a Pare Sant.

No brilla tanta esperança
en centres de la nació.
A qui donen l'ensenyança?
Als rics, sí; als pobres, no.

Mes per fi ha arribat ton dia,
més ben dit, ens ha arribat;
tot lo poble en té alegria
de ta gran felicitat.

Ja has cantat la missa nova
i l'has cantat molt rebé.
Ta mareta n'està tova
i el teu bon pare també.

N'està cofoi ton germà
que es figura en religió,
fra Ferran, gran franciscà
que t'ha fet tan bon sermó.

I el germà, l'altre i cosina
que han sigut tons bells padrins,
Ramonet i Teresina,
i ací hi tens tres més cosins.

Que t'hi falta en esta festa?
Per a mi no hi falta re:
Bons músics, tocs com d'orquestra
i bones veus, molt rebé.

En record l'ànima hi gosi
mai per mai s'oblidarà
la gran missa d'en Perossij,
que ens ha deixat ohj, ahj, ahj

Sobre tot aquell amén
que sembla que el cel ens dóna.
Ja pots estar ben content,
i a tots *dô* l'enhorabona.

Et desitjo un bon rector
com nostre mossèn Joan
i puix que avui és son sant
per ell també brindo jo.

Li desitjo un feliç dia,
salut, gràcia... i d'aquí a un any
repetir-ho amb alegria,
missa, àpat i el xampany.

He dit.

Isidre Boyó Pvre. Vimbodí 24 Juny de 1920.

MAR ENDINS

(Brindis en la presa de possessió de la parròquia de Clarà de Mn. Claudi Roig)

En el cor santa alegria
i al gotet licor tan bo,
bon amic brindo avui dia
per la vostra possessió.

En la Selva beneïda,
omplint sa casa de goig
mar endins de la vida
un noieta que és Claudi Roig.

Oh!, que alegria en sa casa
en tan sospirats moments.
No saben pas el que els passa
ni als pares, ni als parents.

Del baptisme amb l'aigua pura
ja hi davallen serafins;
oh!, que *hermosa* criatura
de la vida mar endins.

D'ull blavós, roges galtetes,
com sol brilla entre infantons;
si n'hi diuen de cosetes!,
si n'hi feien de petons!

*"Fillet hermós, prenda hermosa
-diu sa mare carinyosa-,
tu de casa ets el reiet,
tu seràs alguna cosa,
tu seràs ... un rector."*

Mes jo, senyors, li diria
sense por de cap fracàs,
lo seu nen vindrà un dia
en que serà un ... rectoràs.

“Te farem anar amb els Pares
i aprendràs bé la lliçó;
-i exclama al foc d’un petó-
que *ditxoses* són les mares
que un fill tenen que és rector”.

Se complí la profecia
tal com sa mare va dir,
pares del Cor de Maria
el varen ben instruir.

I del grandióis seminari
dels estudis, mar endins,
té un talent extraordinari
amb “Meritissims” els fins.

Com Jesús així creixia
en temps i *sabiduria*,
per mostra sols vos diré
que és doctor en filosofia
i és doctor per son saber.

Mar endins de la carrera,
de tants cursos, mar endins,
canta sa missa primera
amb molt bons i rics padrins.

Sa mare n’està molt tova,
el gran premi ja en recull,
puix que en canta missa nova
la nineta del seu ull.

Ja en l’església catedral
de vicari,... com hi creix!
Ja Falset, l’arxiprestal,
l’admira en tots sos serveis:
per tot *l’aplauso* es mereix.

Puix arreu on ha habitat
ha posat molt alt son nom.
Ell ha estimat tothom
i tothom se l’ha estimat.

Que ho digui el Pont d’Armentera,
(d’ecònom prompte hi serví),
que ho digui tot Vimbodí
on d’ecònom ara hi era.

Que amb mi ho declarin demano
sos amics que estan presents:
el savi metge Manzano
Pont, Potau, Güell, Recasens.

Savi, sant, zelós i noble,
treballa amb sol·licitud.
Ell *arrastra* tot el poble
pel camí de la virtut.

Declarar-vos m'és plausible
que el volíem rector allí,
mes el nostre savi arquebisbe,
el doctor don Antolí
López Peláez va dir
que "tan jove era impossible
de deixar-lo a Vimbodí".

Volent, no obstant, premiar
el seu bon comportament
li donava a Clarà
en el pròxim *nombament*.

Ja en podeu estar content,
amic meu, l'enhorabona!,
tan propet de Tarragona!
Per viatges, quin punt és:
trens, cotxes-llits, l'expres
de Madrid a Barcelona!

Quin panorama a la vista!
Mar i cel, que *hermós* l'he vist!
Bona platja pel banyista,
i el patró és Sant Joan Baptista
que batejà Jesucrist.

Viureu (em plau repetir-ho)
amb la mare i germaneta,
com el peix dins de l'aigüeta,
bo i menjant-vos-el ben fresc.

Oh, Clara! Parròquia *hermosa*,
perla eixida el bes del mar.
Te'ns pots tindre per *ditxosa*
del rector que hi ve a remar.

Mar endins va amb la barqueta
de Sant Pere el pescador;
mar endins cada animeta
fins al port de salvació.

Si algú dubta en ses creences,
predicant fa sortir el sol;
si il·lumina intel·ligències
al cor trist dóna consol.

No us espanti la tempesta
congriada allà a garbí;
doctor Claudi amb virtut llesta
de la creu la fa fugir.

I en mal temps com en bonança,
homes, dones, joves, nins...
fidels sempre en sa ensenyança,
amb ell sempre... mar endins!

Distingida concurrència
és la que noto, senyors:
un canonge de presència,
catedràtics de ciència,
llicenciats i doctors...

També hi veig veïns rectors
i també, com jo, vicaris;
de l'alt Clarà, propietaris,
del de baix, bons pescadors.
Per tots brindo amb mos amors!

Brindo per l'autoritat
de l'alcaldia i el jutjat,
el contramestre de Marina,
el comandant de carabina
i per tot el veïnat.

Brindo pel doctor Gomà,
canonge de Tarragona,
que la possessió us donà.
I pel doctor Cartanyà
que instar notari funciona.
Per quiscum rector veí,
vicaris i beneficiats;
i per tots quants convidats
avui es troben aquí.
amb un desig poso fi.

Que quan l'hora mortuòria
quedi el cos fred com lo gel,
puguem tots, l'ànima en glòria,
prendre possessió del cel.

Clarà, 5 de juliol de 1916.

POEMA DE BENVINGUDA A Mn. CABRÉ. (Altres poemes)

A Mn. Cabré l'enhorabona!
Com que sóc tan petitona
no sé si em sabré explicar,
però ho sento dir a tothora:
Gran millora, quin *modo* de millorar!
Heu baixat de Vilanova
on no es troba carrilet com hi ha aquí,
ni tampoc hi ha carretera tan planera
que en passeig ens fa gaudir.

Si voleu un tortell maco, a can Paco,
o bé a casa d'Anton Duc;
i si voleu més dolçures,
galletes, confitures
i coses més dir no puc;
i més confits.

.../...

I puix miri: Hi ha molts ciris,
moltes atxes i blandons
per fer moltes processons.
Déu li *dô* salut i vida sense mida
perquè amb savi i ardent zel
ens ensenyi la doctrina, grau divina,
per puja'ns a dalt del Cel.

UN VELL

Dedicada a la primera missa de mossén Francisco Miquel, celebrada a Vimbodí el 31 de maig de 1891 (Vimbodí butlletí cultural, agost de 1931).

Ja en tinc prop de noranta,
mireu que jaii
Mes festa com aquesta
no l'he vist mai.

Temps de ma juvenesa,
quin temps aquellí,
ma cara era tendra,
ros mon cabell.

Mes, aií, com tot se passa
i els anys hi són,
ja en tinc solcats d'arrugues
la cara i front.

I si abans tenia
ros el cabell,
mireu-lo que blanc ara
que m'he fet vellí

Ai ma flor juvençana
com t'has marcití
Ja no dormo com *antes*,
tota la nit.

Set voltes la pasada
m'he despertat,
en ella altres tantes
he somniat.

Somnis que jo en tenia
bé ho sabreu prou...
la festa que us fa el poble,
sacerdot nou.

L'oreig quan somnia
a les flors dolç bes,
que bonic el seu somni,
que bonic ési
I si en verdes arbredes
somnia l'ocell,
son somni, figureu-vos,
si deu ser bellí

Doncs el que jo somniava,
mireu que us dic,
molt més bell que el seu era,
molt més bonic.

Ja en tinc prop de noranta,
mireu que jaií
Mes festa com aquesta
no l'he vist mai.

La fe de Catalunya
no té pas preu,
mons pares la plantaren
dintre el cor meu.

Moriren, bé ho recordó
com si ara fos,
mitja hora l'un de l'altre,
vellets tots dos.

Mes, aij, que si ells moriren
vellets com jo
la fe en mon cor plantada
no hi mori, no.

Que en ma mort no llunyana
la teva arrel
com ells, farà ma vida
florir al cel.

En tan que el dia arribi,
que ja em somriu;
ella bé em dóna proves
que encara hi viu.
Puix que si tots els dies,
vellet com so,
no puc oïr la missa
a la majori

Del diumenge encara,
gràcies a Déu,
puc anar-hi amb ajuda
del bastó meu.

Temps de ma juvenesaç
Quin temps aquelli
Amb quatre salts als pati,
avui,... tan vell.

Una hora ans de ventar-ne
el primer toc,
com les cames fluixegen,
poquet a poc

vaig pujant-hi, pujant-hi
carrers amunt,
reposant llarga estona
a cada punt.

Déu meu, quina gentada
que hi va pujantj
Com és gran nostra església,
tots hi cabran.

Entrem, fillets del poble,
a dins, entrem,
per la missa que es canta
tal festa fem.

Que en tinc prop de noranta,
mireu que jaij
Mes festa com aquesta
no l'he vist mai.

El mateix banc del pare
quan petitet
al costat seu m'asseia
és mon banquet.

Al cor, quina cantúriaj,
ni el rossinyol
joliu tan fi refila
quan surt el sol.

Al cal alça la vista
puja a l'altar
que bé que entona el "Glòria",
sentiu tocar?

Les campanetes del rotllo
bé ho diuen prou
que es qui avui celebra,
sacerdot nou.

Tres tocs de campaneta,
ja ha consagrat;
tres cops al pit s'hi dóna,
ja ha combregat.

Símbol de la puresa
n'és del cor seu
l'alba que en porta blanca,
blanca com neu.

Que en iría de coses,
però es fa tard,

tal com començava
vull acabar.

Ja en tinc prop de noranta,
mireu que jaii
Mes festa com aquesta
no l'he vist mai.

Visites d'inspectors i exàmens al Col·legi de les germanes carmelites.

*AL MUY DIGNO SEÑOR SABIO INSPECTOR DE CLASES
(Amb motiu de la visita d'un inspector a les germanes)*

Al muy digno señor
sabio inspector de clase,
de escuelas y colegios
de pueblos y ciudades.
Señor muy distinguido
en la ciencia y en las artes
del alto magisterio de España,
¡Dios os guarde!
Seáis muy bienvenido
que Vimbodí os aplaude;
aplaude todo el pueblo,
los padres y las madres,
maestra y los maestros
y las autoridades.
Ya más particulares, señores
que os admiran.
Y las Hermanas, las del Carmen.
Seáis muy bienvenido
en nuestra casa grande,
la que el Excmo. D. Pedro Gil,
amante del pueblo,
con su señora amable,
cedieron para el pueblo;
¡Que Dios bien se lo pague!
No dan la casa sola,
no dan sólo las llaves,
sino muchas más cosas
que adornan nuestras clases.
Y a niñas, las más pobres,
auxilios especiales.
Entrad por nuestra casa,
subid, señor, si os place

que es dicha en este día
el veros en este instante.
Ved que es espacioso este local,
¡qué grande!
Que bien la luz penetra,
que bien circula el aire;
es ancha la escalera,
las salas, muy capaces,
las mesas, los enseres
y objetos de la clase.
Si higiénico es el cuerpo,
el alma es saludable,
que el alma también vive
de la enseñanza y el arte;
y es sabia el alma y buena
si sabe el bien y lo hace.
Si empeño pone el cielo,
empeño nuestras madres,
empeño los señores
y Hermanas, las del Carmen.
Y más empeño pone
el inspector, si cabe,
en que seamos sabios y buenos
cual Dios mande.
Un inspector tan digno
se impone en cualidades
para nosotros niños.
¿Sabéis cuanto bien hace?
Sabéis al mismo tiempo
con que penalidades
se impone en sacrificios,
emprende largos viajes;
deja, tal vez su esposa,
sus hijos, padre o madre,
por ver si nos formamos
cual flor en los rosales,
hermosas y olorosas
en casa i sociedades.
Señor os dan las gracias
Hermanas, con la madre,
las niñas del colegio
y el cielo siempre os guarde

DIÁLOGO

(Visita del cardenal López Peláez al Col·legi de les germanes carmelites)

Excelentísimo e Ilustrísimo
doctor López Peláez,
primado de la España
y senador muy grande;
señor Excelentísimo
de Riudabella amable,
don Pedro Gil de Mora,
que es como nuestro padre;
magnífico señor
con su tan buen alcalde;
señores de la Junta
de la instrucción, a parte;
señoras y señores,
el cielo santo os guarde.
- Después de este saludo
que del corazón sale,
¿sabes qué quiero amiga?
- Y tu, ¿mi intento sabes?
- A ver si lo adivino..
- De adivinarlo es fácil.
- Pues bien, a su Excelencia
doctor López Peláez,
en nombre del colegio
la bienvenida darle,
y pues que nos visita
humildes enterarle de esta obra
que es tan buena, que tanto
bien nos hace.
- Y tu también lo quieres,
con que vengo a ayudarte.
Después de tantos años
que vamos a sus clases
- Las dos dialogando
podemos enterarle
y darle ya las gracias
de esta visita que hace.
- Sí, sí, que agradecidas
ya nuestros pechos laten.
Empieza, pues, mi amiga
que a mi mucho me place.
- Doña María Plana
de Gil que es muy amable,

señora distinguida,
nos ama como madre.
En viendo esta casa
de sus propiedades...
de casa para monjas, decía..
- Y sí que vale.
Miradla, Excelentísimo,
reúne cualidades,
es regia la escalera,
las salas muy capaces,
los corredores,
los grandes ventanales.
- Bien dices que es higiénica:
luz clara y puros aires.
- Y ved cuantos enseres.
- Regalos abundantes.
- Tinta, plumas, encajes...
- ¡Que lista... innumerables!
- Papeles, cartapacios.
- No pocos, abundantes.
- Lápiz, libros, libretas.
- Di, amiga, no te canses.
- Si todo he de nombrarlo
me haría interminable:
hilo, algodón, agujas
sencillas y de enganches;
bolillos y patrones...
- En fin, materiales.
Con ellos se trabaja
que el ocio aquí no cabe.
A bajo las pequeñas,
aquí arriba las grandes;
trabajos más sencillos,
trabajos importantes.
Leer y la escritura,
saber de cantidades,
de urbanidad, de higiene
y otras ciencias y artes.
- Coser i hacer zurcidos,
marcar y hacer ojales,
fistones y bordados
y muy varios encajes;
el corte y los planchados,
dibujos de iniciales,
la música, las pinturas,...

- Y, cosa que más vale:
se enseña en el colegio
de Hermanas, las del Carmen,
a ser muy buenas hijas
amando a nuestros padres,
a nuestros superiores,
sabiendo respetarles;
honor siendo de casa
y del pueblo en que nacen.
- ¡Oh, Vimbodí dichoso!,
bien puedes gloriarte;
¿qué más podrán darte
que un centro de enseñanza
tan rico e importante?
- Mas en algunos días
de un tiempo a esta parte,
señor Excelentísimo,
doctor López Peláez,
que tiene el colegio
muchísimos afanes,
vivísimos desvelos,
actividad más grande.
- La especial tarea
de todas ya la sabes
temiéndose a sí misma
temblando no la acaben.
- Pues ya está concluido
y aún que tan poco vale,
aceptadlo en regalo
de todas nuestras clases.
- ¡Qué júbilo es el nuestro
si es que a vos os place!
En cambio bendecidnos
con bendición de padre.

DISCURSITO de gracias por la alumna Maria Albes.
(*Fragment incomplert*)

Muy digno cura párroco
de eximias cualidades
que hoy preside el acto
cual presidió en exámenes,
señoras y señores
de nuestras vecindades

que honráis nuestra velada,
atentos, tan amables.

A Dios gracia le pido,
gracia a la Virgen madre
para entonar un cántico
de inspiración vibrante,
no ya de poemas épicos,
las cóleras de Marte,
la guerra más terrible
que vieron las edades,
la Guerra Europea
que, quiera Dios, se acabe
entre héroes franceses,
ingleses y alemanes;
sinó de esta otra guerra
en idilio suave:
la guerra a la ignorancia
que en el colegio se hace.

Aquí es sol resplandece
de la verdad brillante,
y desde parvulitos
hasta que ya somos grandes,
se enseña bien la ciencia
y la virtud en arte,
a ser sabias y buenas
que es todo nuestro alcance.

Por fin llegó aquel día
después de los exámenes
que son pública muestra
de lo mucho que vale
un centro de enseñanza
tan rico e importante,
regalo de señores
que tanto bien nos hacen.
Con una madre al frente
que es muy justo que alabe
con la madre Dolores
que es muy celosa madre.
¡Oh, cuanto lloraremos
el día que nos falte!
Con la hermana Josefa,
maestra que bien sabe,
que siendo pequeñita,

resulta ser muy grande.
Con la hermana Francisca,
que al lado es un gigante,
que acude, corre y vuela,
y asiste a todas partes.
Y con la hermana Rosa
Milagros de ayudante
que es otra buena hermana
que canta como un ángel.
Con Angela, otra hermana
de poco a esta parte,
que ayuda en muchos actos.
Y todas juntas hacen
que sea el saloncito
de párvulos e infantes
un cielo muy bonito
de estrellas muy brillantes.

Por fin llegó aquel día
de dichas inefables
en que tras la fatigas
de estudios escolares,
después de tantos días
de trabajar, constantes,
se nos regala un premio
merced a las bondades
de aquellos gran señores
de Riudabella amables.
Y digo, nos regalan,
a fin de que así nadie,
al verse agraciada,
quiera vanagloriarse
y menos con desprecio
mirar a sus iguales;
que si hoy no lo tienen,
mañana todo cabe;
tal vez, aplicaditas,
otro mejor se ganen.
Un premio, ¿qué es, señores?
Un premio, ¿cuánto vale?
Un premio se valora
no por las cualidades
...

EXÀMENES 31 DE OCTUBRE DE 1904.

Versos que fueron leídos y muy bien declamados en los exámenes celebrados en el Colegio de Niños y Doncellas de Vimbodí, provincia y arzobispado de Tarragona, dirigido por Hermanas Carmelitas Descalzas de la congregación tarraconense el día 31 de octubre del año mil novecientos cuatro.

Ofrecidos por el autor a:

*Dña. Buenaventura Alzamora,
por habérselos encarecidament suplicado
Vimbodí, 11/11/1904*

Ofrecimiento

Con mucho gusto, señora
Buenaventura Alzamora,
mis versitos le presento;
más, con este ofrecimiento
pido a V. que tan bien ora,
que, encendido el corazón
en tan solemne ocasión
no me tenga en largo olvido,
ya que sólo de V. pi
un recuerdo en su oración.

El autor.

APERTURA DE EXÁMENES Y DISCURSITO DE GRACIAS.

Para antes de los exámenes.

Saludo

Muy digno presidente,
señor muy respetable,
señoras y señores
y hermanas venerables,
niñitos del colegio
y los que sois más grandes,
a todos saludamos
que a todos Dios nos guarde.

Divino, excelso numen,
hermoso sol radiante,
luz dame de tus rayos,
centella que me inflame.

Con tu encendido aliento,
envíame a raudales

inspiración sublime
con que este día cante.

No os cantaré, señores,
las cóleras de Marte,
sus campos con sus armas,
varones y estandartes.

Hay tan terrible guerra,
con rayos fulminantes
sobre el Japón y Rusia
de Júpiter tronante.

Ni grandes epopeyas,
ni hechos memorables;
las glorias de mi patria,
que todas son muy grandes.

Cantáros sólo quiero,
sencillo en mi romance,
las glorias del Colegio
de Hermanas, las del Carmen.

Aquí, juntito a un río
de gracias celestiales,
bebiendo de sus aguas
que son tan saludables,

mi fantasía en vuelo
y al pie de umbroso sauce,
descolgaré mi lira
pulsando, dulce y suave,
sus delicadas cuerdas
que mucho a mi me place.

¡Con que inefable gustoj
¡Con que placer! Mas antes
de que resuenen cantos
de gratitud amantes,

nos cabe la gran dicha
y el alto honor nos cabe,
señores de decirles
que empiezan los exámenes.

II

Para después de los exámenes.

En canto delicado
permítanme ya que alabe
al gran señor don Pedro
y a su señora amable.

Son nobles dos esposos
que todo bien nos hacen,
que mucho al pueblo quieren,
llegando a idolatrarle.

Su amor no tuvo límites,
su celo, infatigable;
no hay nada acá en la tierra
que a él pueda compararse.

Ni inmensidad del cielo,
ni anchura de los mares;
fue ardientemente vivo,
inmensamente grande.
¿De amor, refrán no reza,
que con amor se pague?
Si pues nos aman tanto,
¿por qué no habéis de amarles?

Nos aman como amigos
del pueblo muy leales,
nos aman como hermanos,
nos aman como padres.

Y cual los padres suelen
al hijo regalarle,
al pueblo así regalan
con tal de contentarle.

¡Oh, Vimbodí dichoso,
bien puedes gloriarte
de ser tan bien amado
por ellos tan amantes!

Y en cambio, ¿qué te piden
que tu no puedas darles?
¿Exigen sacrificios
de parte tuya iguales?

¡Ah, no!, que sólo quieren
lo que no niega nadie:

que siempre agradecido
a tanto amor les ames.

Que tenga tal ventura,
tan rica suerte en auge,
de Barberà en la Conca,
¿hay pueblo que te iguale?

Y si obras son amores,
y no razones de aire,
su amor en obras hechas,
¿no ha sido imponderable?

Y si ellos se desviven
y aun quieren más amarte,
y por tu bien deliran,
¿por qué tu amor negarles?

Tras ricos donativos
en gruesas cantidades
que alivio son del pueblo,
remedio a tantos males.

¡Mirad que rica casa
a la enseñanza abren!
Es regia su escalera,
sus puertas patriarcales,

con salas espaciosas
y habitaciones grandes;
con anchos corredores
y airosos ventanales.

Al frente sus balcones;
detrás, bellos solares.
Y en fin, para que nada
en el Colegio falte,

está una capillita
ya a punto de estrenarse.

Abajo están las niñas
que vuelan como enjambre
de tiernas abejas
en torno de su madre.

Aquí están las doncellas
que pueden compararse

a un vuelo de palomas,
sus reinas por delante.

Y en una y otra sala,
no ya lo imprescindible,
sino cuanto requiere
de la enseñanza el arte.

¿Qué más pedir podrías,
qué más podrían darte
que un centro de enseñanza
tan rico e importante?

¡Oh, Vimbodí, mi pueblo!
Tu fama se propague;
lugares, villas, pueblos
recorra y las ciudades.

¡Benditos los señores
que tanto bien nos hacen!

Y ahora, mis amigas,
contadnos que nos place
oir de vuestros labios
lo que el colegio vale.

III

Aquí la virtud reina,
al vicio se combate;
la niña, que es muy buena,
párese a un ángel.

La joven colegiala
procure ser constante,
honor de su familia,
tesoro envidiable.

Mas para que así sea,
la gracia por delante;
¿sabéis lo que hace falta?:
que cada cual trabaje.

Virtud es el trabajo,
de ricos bienes, madre;
la ociosidad es vicio
origen de los males.

¡Mirad que bien parece
la niña al aplicarse!
Está muy quietecita,
¡qué bien la letras sabe!

Ya sabe hacer calceta
y a Dios encomendarse,
y cuenta en el tablero
ya muchas cantidades.

Y cuando llega a casa
ya sabe en todas partes
decir “Muy buenos días”,
o bien “Muy buenas tardes”

Y bésale la mano
y abrácese a su madre.
Y cuando el padre llega,
¡qué cosas cuenta al padre!

U aquí con otras niñas
¡qué bien con sus cantares!,
parecen vocecillas
de tiernos coros de ángeles.

Niñita toma un premio,
corriendo ve a tus padres;
te han de llenar de besos
después de los exámenes.

IV

Así las más pequeñas
se hacen niñas grandes
creciendo con el tiempo
también en sus bondades.

¿No veis allá de un premio
ya a otra coronarse,
que es mucho más crecida
y mucho más ya sabe?

Ya lee bien y escribe,
lecciones da en la clase:
gramática, aritmética,
de historia sus verdades.

Urbanidad, doctrina,
y cuanto es importante.

Aprende mucha ciencia
y mucho aprende de arte;
mas sobre todo de uno
que a mi llegó a encantarme.

La niña es muy graciosa,
su almohadilla delante,
los hilos, blanca nieve,
de su pureza imagen.

Sus ojos muy humildes
al suelo los abate,
sus dos ricas mejillas
en vivo carmín arden.

Comienza su faena
y empieza uno a fijarse
y aunque esté muy atento,
señores, ¡qué admirable!

Se fija,... pero... nada
y a ver, vuelve a fijarse..
Y nada, así se queda
lo mismo igual que antes.

Lo mira, ve y contempla,
lo tiene allí delante
de sus dos propios ojos,
y.. ¿entiende cómo se hace?

Y, tan sencillo, ella
sin mucho fatigarse
con su teje i maneje
¡lo sabe hacer tan fácil!

Aguja y más aguja,
los hilos al cruzarse,
pendientes los bolillos
no paran ni un instante.

Les da con el pulpejo
impulsos hacia el aire,
se mueven más aprisa
sus dedos virginales.

Y este quiero o no quiero,
dos, tres ... y el otro a parte,
y en tanto muy precioso
saliendo va el encaje.

Semeja tan sonoro
clac, clac de bolillaje
la risa de las niñas
sus cuentos al contarse.

Prodigue, hermosa niña,
tus dedos no se cansen,
y hoy ven, recibe el premio
debido a tus afanes.

V

¡Qué coro de doncellas
podría aquí formarse,
más bellas en el alma
que hermoso su semblante!

Del cuerpo la hermosura,
señores, poco vale;
si el alma no es muy bella,
a nadie satisface.

¿Qué vale un cuerpo humano
con gracia y con donaire,
si su donaire y gracia
de la virtud no nacen?

No os traiga nunca inquietas
la variedad de trajes,
sin las virtudes varias
la moda no os engañe.

Aseo y la limpieza,
y adornos que no os falten,
mas sea todo en regla
que todo en regla cabe.

Volved la vista ahora
a la doncella amable,
atenta a sus labores,
en su virtud, constante.

¡Ah!, ésta sabe mucho
planchar muy elegante,
dibujo y la pintura
bordados al realce.

¡Mirad ya que labores
ha hecho y que admirables!
Con ellas el colegio
bien puede acreditarse.

Están hoy bien expuestas
y un año tal vez hace
prendado el arzobispo,
pues, tuvo que admirarse.

Seguid, buenas doncellas,
que Vimbodí os aplaude,
sois gloria de mi pueblo,
honor de nuestra clase.

Felicidad se espera
de vuestro amor más tarde;
¡dichosas tales hijas,
dichosos sois sus padres!

Seguid en el colegio
muy firmes , muy constantes;
y hoy recibid un premio
por fin de estos exámenes.

VI

La fama en vuelo pregone
los exámenes de hoy día,
y el colegio un himno entone
de gratitud y alegría.

Gloria a Dios y a los señores
de la casa Riudabella;
dignos son de mil loores
así el señor, como ella;
venturosa es nuestra estrella
que encendieron con su celo
Don Pedro i doña María.
Remontad, niñas, el vuelo
que su bella luz nos guía
hacia la patria del cielo.

FINAL

A tan digna presidencia,
y a señores i a señoras,
que invitados a estas horas
nos honráis con tal presencia.

Las Hermanas Carmelitas
que están hoy de enhorabuena,
con el alma de amor llena,
les dan gracias infinitas.

Isidro Boyó, Pbro. Vimbodí, 10 - 11 - 1904

Cançó d'esperar els reis.

CANÇÓ D'ESPERAR ELS REIS

Anem a esperar els Reis,
anem-hi de seguida.
Anem a esperar els Reis,
que alego els veurem.

RELIGIOSOS

A JESÚS, MADRIGAL

Si en ti no pongo mis ojos,
de amor se muere mi alma;
si te miro y no me miras,
tu no mirarme me mata.
¿Será pues fuerza morirme
en mi juventud lozana?
Sí, sí, mi amor que al mirarme
también mi vida arrebató.

ÁMALE POR SER QUIEN ES...

(Fragment incompleto)

Ámale por ser quien es
bondad suma e infinita,
también le amarás después
porque crió cuanto ves
con sólo una palabrita

Para tu dicha y regalo
crió toda criatura,
corazón, ¿y serás malo?,
¿a quien tan bien te procura,
no le amarás con ternura?

Y no sólo te crió
y el mundo entero te dio,
sinó que es más: con su muerte
te devolvió aquella suerte
que Adán, pecando, perdió.

¿Lo tendrás todo en olvido?
¿No serás agradecido?
¿Por tanto bien que te ha hecho,
no sentirás en tu pecho
un golpe, un solo latido?

¡Alma, se le agradecida!
¡Corazón, no seas cruel!
Ámale toda tu vida,
no te olvides nunca de él
porque él nunca te olvida.

Y volviendo a nuestro asunto
y a mi tarea volviendo,
conforme vayas leyendo,
a partir del mismo punto
bien te voy introduciendo.

Intro significa dentro,
y ducción, querrá decir:
traer, llevar, conducir...
Y así introducción yo encuentro
que es acto de introducir.

Te debo, pues, recordar
que yo no voy a tratar
del amor cuanto a un objeto,
no aún cuanto al sujeto,
sinó de este verbo: amar.

Puesto en tiempo infinitivo
me parece hasta expresivo
de un modo perfectamente,
con exactitud, al vivo,
de la idea de mi mente.

No se si sabré expresarme,
yo quiero sólo ocuparme
sinó del amor en cuanto a acto,
pero así, de un modo abstracto,
sin a un amor concretarme.

Más claro aún se desea:
del amor en cuanto idea;
a fin de tener, lector,
una idea del amor
tal como en sí el amor sea.

.../...

LA CREU

Voreta, vora d'un riu
plantadet n'estava
un arbre molt alt
i de moltes rames.
Per flors ne té espines,
les fulles són molt amples;

i té lo fruit molt dolç
 que mai, mai no s'acaba.
 Quin arbrej Quin fruitj
 Digué jo mirant-me'l.
 I sentí una veu
 que em deia molt clara:
 "Eix arbre és la creu,
 és la creu preuada.
 Les flors són virtuts,
 les fulles són gràcies.
 Lo riu és l'església
 i el cel, la pàtria.
 És lo fruit tan dolç
 que mai, mai s'acaba."

LA MUERTE DE JESÚS.

Aquest sonet és el més treballat que hem pogut localitzar; en concret hi ha cinc versions. Aquí reproduïm la primera i la penúltima, ja que a l'última li falten uns versos.

Mirad cristianos es el Rey el Cielo.
 Aquel que el mundo criara de la nada.
 Lleva en sus hombros una cruz pesada.
 Mirad, ya al monte llega y sin consuelo

Ya está pendiente Cristo con anhelo.
 Morir desea por su grey amada.
 ¡Gracias, Dios mío, de esa cruz sagrada
 vida manando para nuestro sueloj

Luto de sangre viste el firmamento,
 Tiembla la tierra y de pesar suspira;
 El sol se esconde y furioso el viento

Por todo el mundo brama con ira.
 Venid mortales, ya llegó el momento,
 Rásgase el velo y Jesús expira.

*****

Es Él, cristianos, es el Rey del Cielo,
 Aquel que el mundo criara de la nada.
 Vedle enclavado en la cruz sagrada.
 Triste está su alma, triste sin consuelo.

Llegó la hora, Cristo con anhelo
 Morir desea por su grey amada.

Ríos de sangre de su faz bañada
Brotan y riegan del Calvario el suelo.

Luto de sangre viste el firmamento,...
Tiembla la tierra y de pesar suspira...
Venid mortales, ya llegó el momento.

Lívido el rostro, Cristo al Cielo mira.
Su alma angustia el último tormento,
Ya todo se cumplió, Jesús expira.

LES CAMPANES JA HI GALEGEN

(Incomplet)

- 5.- Les campanes ja hi galegen
i us diran amb toc joliu:
“Veniu, nenes, que us envegen
els àngels del cel, veniu”.
- 6.- ¡Qui en tingué tanta puresa
com són purs los serafins!
¡Qui en tingué l'ànima encesa
com vosaltres, querubins!
- 7.- Pel jardí de l'asil nostre
que bé hi volen los ocells.
Al niuet de l'amor vostre,
¡qui hi pogué volar com ells!
- 8.- Lo niuet n'és lo sagrari;
lo sagrari és nostre cor,
nostre cor en dolç desvari
se'n desfà del sant amor.
- 9.- Bon Jesús, no en som pas dignes
de que en nostres cors entreu;
mes tampoc serem indignes,
si sols paraula ens dieu.
Jesús: Veniu tendres animetes
que tan bé us heu preparat.
Veniu, nenes tan maquetes,
jo en sóc el vostre enamorat.
- 10.- Dauradet lo cor voldríem
amb l'ardenta caritat;
lo tresor que hi guardaríem
ne sou Vós sacramentat.

11.- Vostra veu d'amor que ens crida

.../...

24.- No en som dignes, aij, de tanta
ditxa immensa de venir
si no en fos paraula santa
que ens dieu. Veniu a mij

Jesús: Si, si, prompte, belles nines
que tan aimo, ... aij..., veniu.
Veniu, tendres colomines
a mon cor a fer-hi un niu.

25.- Bon Jesús, sol de delícies,
cel *hermós* d'amor immens,
per qui són tantes carícies
sinó per nenes i nens?

26.- Som com lliris, som com roses
del final del mes de maig
que per Vós se n'han descloses
a l'impuls de l'ardent raig.

27.- Nostra oració, sens demora
puja com d'encens lo fum,
mentre flaira i s'enamora,
bon Jesús, del sant perfum.

28.- Amb les mans ben plegadetes
sobre el cor que l'ha d'aimar,
ai!, volem-hi, oh, colometesj;
ai!, volem-hi a combregar.

.../...

MIRAD LA SACRA CRUZ, OH GRAN PORTENTO

Mirad la sacra cruz, ¡oh gran portento!
¿Él es, cristianos, es el rey del cielo
que en tal grado ama, con tanto desvelo.
Es él, cristianos, aquel rey del cielo.
que el hombre y mundo criara de la nada?
Vedle, en sus hombros lleva cruz pesada;
triste está su alma, triste sin consuelo.
Llegó la hora, Cristo con anhelo,
de dar la vida a su grey amada.

Al monte llega y de su faz bañada
ríos de sangre corren por el suelo.
Mirad la saca cruz, llegó el momento;
tiembla tierra y de pesar suspira.
Luto de sangre viste el firmamento;
lívido el rostro hacia el cielo mira:
"Consumatum est", clama en su tormento.
Ya todo se cumplió; Jesús expira.

PERDÓN

De la iglesia en el recinto
ante la imagen prostrado
de Cristo crucificado
recordaba su pasión.
La imagen miré un momento
y de su frente angustiosa
vi correr sangre preciosa,
precio de mi redención.

Y de sus hundidos ojos
partió una triste mirada
y vi que se tornó airada
su vista al fijarse en mí.
Lleno de terror y espanto
del templo salí al instante,
pero la imagen delante,
siempre delante de mí.

Y aunque los ojos cerraba
la misma imagen veía,
y si un momento dormía,
siempre ante mí la visión.
Al fin pensé que aquel templo,
la imagen que había visto,
la cruz, la sangre de Cristo,
era una pura ilusión.

Entre tanto negro manto,
lóbrega noche tendía;
ya todo quedado había
en completa oscuridad.
Oíase solamente
el pausado movimiento
de un árbol que el débil viento
mecía con suavidad.

Y una voz, voz misteriosa,
oí como si dijera:
"Dios te llama, Dios te espera,
Dios te llama con amor.
Por qué, infeliz, por qué, dime,
pretendes en tu locura
buscar paz y hallar ventura
en este mundo traidor?

¿Por qué sigues las delicias
de este mundo y amor vano?
¿Por qué en tu delirio insano
te ensucias con el placer?
¿Y que se han hecho, tus orgías
y aquella falsa alegría
en busca la cual ponías
todo tu esfuerzo, tu ser?

Tras el velo del sagrario
mi corazón escondido
te espera, hijo querido,
¿por qué no vienes allí?
¡Cuánto te amo! Bien lo sabes,
bien sabes que si pudiera
otra vez mi vida diera
sólo por salvarte a ti".

Con tal divino resorte
mi corazón conmovido,
en lágrimas derritado,
lloré mi culpa y maldad.
Y en medio de mi amargura
otra vez la voz oía
que dentro mi alma decía
con dulzura y claridad

"En mi corazón divino,
lugar suave y delicioso,
hallarás paz y reposo,
tu vida en él hallarás;
y en él, sólo, hijo mío,
porque el mundo a quien adoras
sólo puede a todas horas
darte tristeza y pesar."

¡Oh, Dios mío! ¡Mi Dios mío!
Ya en llanto y dolor deshecho
de los pecados que he hecho
perdón te pido, perdón.
Que aunque tarde, ya conozco
la locura en que vivía
y el tesoro perdía
perdiendo tu corazón.

¡Oh mundo, de glorias mundanas!
¡Cuán infeliz fue el momento
que olvidó mi entendimiento
el origen de mi ser!
¡Oh mundo, mundo perverso,
mundo infiel, mundo engañoso
que en lodazal engañado
me envolviste del placer!

Cese ya desde este instante
la pasión que me cegaba
y que falaz me llevaba
a eterna condenación.
Cesen ya las pompas vanas
de este miserable suelo
y rásguese el negro velo
que ofuscaba mi razón.

Detén, Dios mío, tu mano,
aplaca, aplaca tu ira;
con ojos de piedad mira
mi contrito corazón.
Misericordia, Dios mío;
perdón, que, ya arrepentido,
me pesa haberte ofendido.
¡Misericordia y perdón!

SANTA CREU DE LA MISSIÓ
(*Amb motiu de la col·locació d'una creu al Tossal*)

Santa Creu de la Missió,
dolç record que amor inspira;
des del cim del vell turó,
beneïu la població
i a tothom que amb fe us mira.

Poemes marians.

A Maria, madrigal.

De un pequeño jardinillo
que tengo, Virgen Maria,
quiero ofrecerte este día
una pequeñita flor.
Recíbela, Virgen bella;
recíbela, madre hermosa.
Es la flors más olorosa
de mi jardín... es ... amor.

FINAL DEL MES DE MAIG, per a la Lluïsa de l'Estanc.

Al llarg del carrer Major,
que diuen que un quart s'estira
i amunt places i carrers,
amunt tota la gentada,
fins arribar fins a Vós,
oh Verge Immaculada!

FINAL DEL MES DE MAYO

El mayo se fue María
y tu también te irás.
¿Y a nosotras tan solitas,
oh, madre, nos dejarás?

Yo quiero ser siempre tuya,
si te vas te seguiré,
pero si quieres quedarte,
tu criadilla seré.

GOIGS A LA MARE DE DÉU DE L'AMETLLER DE RIUDABELLA

Puix sou reina agraciada
i Mare del Diví Ser,
siau la nostra advocada,
oh Verge de l'Ametllerj

Vós sou l'arbre de la vida,
Vós sou l'Eva salvadora,
que de l'Eva pecadora
cureu la mortal ferida;

la humanitat fou salvada
per vostre fruit enciser:
Siau la nostra ...

Per mostrar que en sou molt pura
trau l'ametller en sa branca
una flor *hermosa* i blanca,
símbol de vostra *hermosura*;
Vós sou Verge Immaculada,
de tota virtut planter:
Siau la nostra ...

A fi de dar-vos més glòria
prop d'aqueix camí us triaren
l'ametller de més historia,
i en revellit tronc vos posaren;
en ric quadre i ben guardada
teniu altar i dosser:
Siau la nostra ...

De passada sempre us mira
el pagès que en Vós espera
i amb Fidel cor vos venera
quan va al bosc i quan retira;
vos negarà una mirada
qui vos dóna el cor enter?
Siau la nostra ...

Si aquí sou, Verge Maria,
guia de tots i a tot hora,
també sereu Vós, Senyora,
del blau cel l'*hermosa* via;
que tots a l'hora arribada
altre camí devem fer:
Siau la nostra ...

Per aparèixer més bella
mostreu al braç l'infantó,
Vós sou la tendra florella
i Jesús el poncelló,
en jardí d'amor regada
per el diví jardiner:
Siau la nostra ...

Vostra és tota aquesta terra
fins cap dalt de la muntanya,

la Mata, la Plana i la Serra
els Corral·ls Nous i Manganya;
puix tota ella està posada
baix vostre empar i poder:
Siau la nostra ...

Els senyors quan aquí vénen
mostren gran zel en honrar-vos
i amb tots els fillets que tenen
acudeixen a visitar-vos;
concediu-los, Reina amada.
tot quan hagin menester:
Siau la nostra ...

TORNADA

Puix sou reina agraciada
i Mare del Diví Ser,
siau la nostra advocada,
oh Verge de l'Ametllerj

MIRAD YA DE MAYO LA BELLA MAÑANA

Mirad ya de mayo la bella mañana
el huerto engalana de rico verdor.
¿Oís como, dulce, por entre las flores
en tiernos amores canta el ruiseñor?
Pues yo, trovadores, canto los amores
del que es todo amor.

MON DESPIDO

(Fragment)

Hermosa Verge Maria,
de Vimbodí bell tresor,
lo pom de flors que us collia
per ésser avui l'últim dia
us l'oferesc de tot cor.

Entre mig d'estes floretes
.../...

PRIMAVERA RIALLERA

(Dedicatòria a la Verge en el mes de maig)

Primavera riallera,
que és bonic l'abril i el maig!

A un bell jardí que en floria,
oh Maria!, cada dia,
vaig i vinc i vinc i vaig.

Si us en cullo de floretes,
violetes, pensaments i gessamins,
clavells, roses ben descloses
que *hasta* envegen querubins.

Si l'envegen, si el voregen,
ai *dindol!*, mon pom de flors.
Arribada tal diada,
és per Vós, Verge adorada,
mare aimada, sols per Vós.

YA BAJA, YA BAJA

(Es cantava amb la música de l'himne español)

Ya baja, ya baja,
Maria Inmaculada;
miradla que hermosa
y que linda que es.

Venid con cariño
y grande alegría
y también con respeto
a besar sus pies.

YA DE MAYO

Ya de mayo
la mañana
engalana
de verdor
mi huertecillo
que a una legua
de la iglesia
tengo yo.

De allí vengo
hoy solita,
madrecita,
a tu altar.
De allí vengo,
corro y vuelo;

cuánto anhelo
a ti llegar.

¡Oh, que gozo,
que alegría,
siento hoy día
a tus pies!
Yo te ofrezco
esas flores,
mis amores
de niñez.

En corona
todas ellas,
puras bellas,
las tejí.
Esos lirios
y amapolas,
y violas
y el jazmín.

Y claveles
y esas rosas,
tan hermosas.
¡Oh que olor!
Recíbidlas,
reina mía,
este día
con mi amor.

Te amo tanto
y yo quisiera,
si pudiera,
¡ay, morir!
Para siempre
verte, amarte,
o gozarte
y... ser feliz.

AGRICULTURA

BRINDIS AL CINEMA JARDÍ DE MONTBLANC

(Brindis durant el dinar que es va fer al cinema Jardí de Montblanc el 12 de juliol de 1914 amb motiu del míting que aplegà un gran nombre de gent per debatre la problemàtica dels viticultors. Està recollit per Andreu Mayayo i Artal a la publicació: La conca de Barberà 1890 – 1939: de la crisi agrària a la guerra civil. Ed. Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, pàgs 198 i 199. Montblanc 1986).

Senyors, jo prec la paraula
i a parla-us fortament vinc
en lo brindis d'eix míting
i amb el vi de nostra taula.
Nostra Conca rica n'era,
sa riquesa n'era el vi;
mes vingué la fil·loxera
i, ai!, la vinya se'ns morí.

La ferida és cosa sèria:
en los rics manca el tresor,
en los pobres hi ha misèria;
ja amb sa dalla ve la mort.

Morirà al colp d'eixa dalla
la Conca de Barberà?
Un bon poble i que treballa,
mai, per mai, no morirà

Què fa, doncs, nostre concaire?
Cep que mora, ja és al foc;
bon colp d'eina i aire, aire,
altres ceps ja té en son lloc.

Nostra Conca, que és bonicaj
Cel i ceps arreu, arreu;
si vols sempre ser més rica,
vinya, vinyaj i un bon preu.

Mes són ceps d'alta valia
no són pas com ceps d'abans;
tos els ceps que hi ha avui dia
són senyors i americans.

Volen terra i adobada,
que s'encerti bé l'empelt,
ensofrada ensulfatada
i a l'entorn cap més arrel.

Treballar més de l'ofici,
empear-hi més capital;
no exigeix més sacrifici?,
no és ben cert que molt més val?

I el que val, on s'ha de veure?
Al comerç amb el diner;
nostres vins, molts s'han de beure,
no aquí a Espanya, a l'estranger.

Que se'ns tanca injust la porta,
i si el govern no hi fa pressió,
pobra Concaï, ja és ben morta,
no tenim pas remissió.

És qüestió de mort o vida
l'exportar o no el nostre vi,
per això a Montblanc se us crida,
per això ja us té en son si.

Despertem-nos que ja és hora
i amb raó i drets ben armats,
via fora, via foraj,
nostres vins no en són d'aiguats.

Brindo, doncs, per tanta empresa
i a molt gran honor ho tinc,
perquè sia ben atesa
nostra feina en lo míting.

Brindo per lo senyor Dasca,
per Elies, de Molins,
perquè facin bona tasca
en l'export de nostres vins.

I, en fi, per no fem pesat,
brindo pels demés senyors,
diputats i senadors,
que han vingut o bé han parlat,
perquè essent tan oradors
ens defensin al Senat
o ens defensin a les Corts.
I per tu, vila tan noble,
de la Conca la més gran;
guarda el crit de cada poble:
Avant sempre, sempre avantj

I si França amb mala entranya
i *exigenta* l'Alemanya
no ens volguessin escoltar,
cridem fort: Govern d'Espanya,
volem viure, i a lluitar!

I amb la veu potent i ronca
com si en fos de lleó
cridem tots: Visca la Conca!
Visca la nostra producció!

CANT A L'AGRICULTURA

(Poema en honor dels escolans de la parròquia)

Joventut del poble *hermosa*,
que ets *hermosa* joventut!
Si n'ets sàvia i laboriosa,
ja tens la millor virtut.
Visca nostra agricultura!
Visca nostre Vimbodí!

En el temps de la infantesa,
quan el pare ens fa un petó,
dolçament mentre que ens bressa
dolça mare amb sa cançó,
amb sa llet tan blanca i pura
aprenem a cantar així:
Visca nostra agricultura!
Visca nostre Vimbodí!

Bona mare que t'encantes
refilant prop del bressol,
aquest fill a qui tan cantes
serà un pagès, si Déu vol.
Canta, canta i amb ta dolçura
d'aquest cant fes-nos fruit.
Visca nostra agricultura!
Visca nostre Vimbodí!

En els anys d'adolescència
no ha de ser pas tot jugar,
que al pagès li falta ciència
i té molt que estudiar;
savi el mestre ens la procura
amb afany que és d'agrair.
Visca nostra agricultura!
Visca nostre Vimbodí!

Quan ve el pare del defora
tots l'havem d'anar a esperar,
que ell treballa a tothora
per poder guanyar bé el pa;
l'animal així que atura,
tots cridem-li amb frenesí:
Visca nostra agricultura!
Visca nostre Vimbodí!

MON BRINDIS

*Improvisació en l'àpat que es feu després del míting que la "Unió"
va celebrar a Vimbodí, el 23 de juliol de 1911.*

Amb el cor ple d'alegria
i la copa de bon vi,
senyors, brindo en aquest dia
en honor de Vimbodí.
Brindo amb tota lleialtat
per la gran societat
la "Unió de viticultors";
per vostès brindo, senyors.

Jo en sento immensa alegria,
dolç record de quan nen era,
puix ma ensenyança primera
en aquesta sala en rebia,
savi en sou, oh gran Garcia!
mes jo, senyors, dir-ho vull,
en son temps ho era en Rebull,
nostre mestre, que al cel sia.

I n'estic molt més content
de brindar en aquesta taula
perquè hi miro en aquest moment
a tan digne president,
mon consoci de talent,
aplaudiu-li sa paraula!
Bons senyors, deixeu que ho diga:
societat de més virtut,
la més noble i més antiga,
és la nostra, l'Institut.
Altres d'ella n'han nascut,
a lo menys per sa influència,
puix, com tindria existència

eixa gran federació,
i d'aquesta la Unió,
vostra Unió de gran potència?
Ha nascut a Barcelona,
fa pocs mesos que funciona,
se pot dir que fa mig any;
i arreu, arreu, sembla estrany,
son noble intent ja pregona.
Pren vol a Sant Sadurní,
se remunta a Igualada,
i al vent la idea llançada
cent pobles diuen que sí;
i avui és a Vimbodí
i a Esplugu de Francolí,
voleu més gran volada?

Qui nostre vins falsifica
falsifica ... nostra sang.
I amb la sang, que això és innoble,
falsifica el cor tan noble
i a la cara ens tira llot;
falsifica el nom el poble
i ens ho falsifica tot.
Perquè, senyors, si bé es nota,
en nostre *sello* hi tenim
un bocoi o bé una bota
i a sobre d'ella un raïm.
Per què portem tan bon nom
que amb tres síl·labes vol dir
que és un poble de bon vi.
Vim-bo- i dí, que ho diu tothom?
Com podria el ric Boada
i el senyor Isidre Pont,
del comerç de gran volada
vendre el vi l'hora arribada
amb orgull, ben alt el front?

Què mereix, doncs, qui tal fa
nostres vins al falsejar,
que ens perd nom, sang, *sello* i glòria?

Que s'esborri de la historiai
Que no ha sia catalài

Junt amb nostra autoritat
i els veïns agricultors

del míting que ens han donat
els dono gràcies, senyors,
pel molt bé que s'han portat.
Vimbodí seguirà ferma
contra el falsificador.
Visca el vi del nostre terme,
visca el poble i la Unió!

PER FER UNA COSA DOLENTA?
(Fragment incomplet)

...per fer una cosa dolenta?
Absit, jamai, ni pensar...
En les bodes de Canà
clarament, doncs, es pot veure
que el vi es molt bo per beure,
s'entén amb regla, està clar.
Perquè el vi si es beu amb regla
lo menjar fa més bon pair,
acalenta, fa fruir;
mes sens regla..., massa vij
Però encara hi ha molt més,
mos consocis vinyaters,
que el vi es cosa molt preuada;
escolteu-me bé sinó:
Estava en altra ocasió
Jesús amb taula parada,
pren el pa i el beneeix
i diu: Això és lo meu cos...”,
quin miracle més formós!,
i entre els seus el reparteix.
I pren lo vi i fa el mateix,
diu: “Es calze de ma sang...,
quin miracle més regranj,
del nou i antic testament
que ha d'ésser derramada,
que no ho sia inútilment,
per vosaltres i molta gent.”
Voleu cosa més preuada?
Voleu res més excel·lent?
L'argumentació és ben *sèria*:
si no fos bo el veure vi,
Jesús podia escollir,
com el pa, que en fos la matèria

del Santíssim Sagrament?
Absit, jamai, no es pot dir;
d'on se veu, per consegüent,
d'un modo ben clarament,
que ha de ser bo beure vi
i que mai pot ser dolent.
Oh, la Santa Eucaristia
al nostre favor estàj
Jo en tinc immensa alegria
quan consagro cada dia
allà dalt en vostre altar.

DIVERSOS***Indústries de Vimbodí*****AL MOLÍ DEL SALT**

Si voleu obtindre bona farina,
aneu al molí de Vimbodí
que la fa molt blanca i fina.

Maquinària sense igual,
model a la perfecció;
acudiu al Molí del Salt,
a prop de la Font del Boyó.

CHAMPÁN VIMBODINÉS

(Poemes dedicats a l'antiga indústria de cava "xampany", Dalmó, de Vimbodí.

Nuevo placer de la vida,
si queréis saber cual es,
después de cada comida
una copa bien bebida
del Champán Vimbodinés.
Seco o dulce es generoso
y es tan fino y obsequioso
que al descorcharse improvisa
una muy linda sonrisa,
porque es champán muy graciosos.
No hay que temer de él engaños
así propios como extraños
su bebida es muy perfecta
porque es producción directa
de mis vinos de otros años.
Ya mi marca se acredita
y a beberme el precio invita.
Vimbodí se abre el derecho,
¿le ha gustado?, buen provecho
y mil veces se repita.

Lo mejor del mundo, España;
su capital, Madrid.
Para industrias, Barcelona,
y para champán, Vimbodí.

Asturias tiene su sidra,
León, su gran catedral;
Burgos, la Cartuja
y Vimbodí, el mejor champán.

BRINDIS

No he trobat referències de les empreses citades en el brindis ni de en quina ocasió es produí.

Señores mi copa elevo,
aunque casi no me atrevo
porque brindar yo no sé,
pero, en fin, lo intentaré.
Si sale mal, me callo y bebo.
Brindo, pues, al empezar
por la empresas Imbern
a las que yo se querer
con un cariño sin par.
Y ruego a la providencia
tengan éxitos lucidos,
rendimientos muy crecidos
y muchos años de existencia.
Brindo también por los amos,
consejeros y accionistas
por sus triunfos y conquistas
en las industrias o ramos.
Brindo para sus gerentes
de ambas casa el sostén,
y brindo para que estén
ejerciendo eternamente.
Brindo por mis compañeros,
buenos, nobles y sinceros,
a los que yo cada día
bríndoles con alegría
mis afectos verdaderos.
Y agotado el manantial
de mi pobre inspiración,
sólo me falta un reglón
para hacer punto final;
y con la frase encendida
salida del corazón
brindo, pues en conclusión
por la SAY i por la MYSA.

FONT DE NEROLA

(Poema reproduït en les rajoles de ceràmica dins l'espai de la font, proper al castell de Riudabella; algunes d'elles estan malmeses).

Sóc la font dita Nerola;
aigua i fresc voleu, potser?
Doncs, veniu, vos en daré
com mon amo em va manar.
Però per l'aigua i per l'estada
no em pagueu, no vull cap tros
de paper brut i llardós
o de sobres de berenar.

La font raja, mai s'estronca, sembla bé l'eternitat;
el cel ample sense fites, sembla bé la immensitat.
Tanta estrella com hi roda, diu poder del creador,
i el que tot sigui per l'home diu el més intens amor.
Tot això de Déu no et parla? Ell per tot sia alabati

Com la font surt neta i pura, Verge Santa pura sou.
Com el cel tot ho cobeja, vostre manto tot ho clou.
Les estrelles són pedretes per contar vostres virtuts
i que Vós, tan gran, tan pura, nos tingueu com fills volguts.
Terra i cel també lloeu-la, ja que els homes no som prou.

Carta personal.

Sr. *don* Esteve Sans
i *donya* Rosa, sa esposa.
Estimats i bons amics,
salut, gràcia i pessetones,
que si hi ha bona salut
i de Déu gràcia se'ns dóna
i a la bossa dinerons,
lo demás va vent en popai
L'objecte de la present
és fer-vos perdre una estona
com que em sobra tan de temps
he pensat, doncs, pren la ploma
i escriu-li a l'amic Esteve
i a sa esposa, *donya* Rosa;
no serà pas sens motiu
que sempre hi ha alguna cosa:
He rebut de don Rodrigo
la carta de Saragossa,

en la qual, per don Josep,
lo recibo inclòs s'hi troba
de la Revista Vinícola
que es publica a Saragossa.
No hi enviïn, doncs, diners
que al canonge escric la nota
per a què m'hi faci el *giro*
que jo entrego a Tarragona.
Volia de bo..
ans de sortir de casona
a veure si don Esteve
me vol buidar un xic la bossa;
no és que en sia massa plena,
és que del *pago* enraona;
per acabar-la d'omplir,
ai, Déu meu, i el que en sobrai
Jo vaig marxar-me a Alcover
diumenge tarda de sobte
en que es va posar malalta
la Maria, ma neboda
i volia, a l'arquebisbe,
anar a veure a Tarragona;
i un dia passar a Alcover
i vaig pensar: ara és l'horai
I ací m'estic, ben tractat,
tota una setmana, tota.
És bonica aquesta terra,
tot el Camp de Tarragona
tot són arbre i més arbres,
tot són hortes i més hortes.
Més sobre tot Alcover,
un terme que tot s'hi troba,
que n'és Camp, Segarra i Conca;
arbre, vinyes, hortes, pins,
rius i fonts, i plans i costes...
Allà al peu del capdamunt
d'una muntanya molt grossa
hi ha la Verge del Remei
en sa ermita molt preciosa;
és una perla del cel
que cap riquesa valora.
Lo Remei té un gran renom
pel Camp tot de Tarragona,
ans d'ahir hi vaig dir una missa,

intenció d'una senyora.
Mes com la carta es fa llarga
i tan llarga és molesta,
punt final: prego a la Verge
que ens lliuri de la passota,
i si la passota ens ve,
que sigui molt poca cosa.
Un saludo als bons amics
Pere, Adela, Anton, Caloia,
sobre tot al fabricant
de xampany que és cosa bona;
i maneu i disposeu
de vostre amic a tothora,
mossén Isidro Boyó,
prevere en casa no pròpia.

Transmeteu-me, per favor,
si escriviu a Barcelona,
un *saludo* a don Josep
i a sa gran Càndia, senyora.

Alcover i als vint-i-vuit
de gener, sol a la posta,
de l'any mil nou-cents i vint,
sens fer fred, gens ni una gota.